

Potroić limit płatności gotówkowych?
Ekonomiści są sceptyczni »7

„Piknik 100 basenów” w Wilnie »9

Będą kontrole graniczne z Łotwą? »14-15

Szkaplerz Matki Bożej: znak opieki,
który przetrwał ponad 750 lat »16

Kolejny nowy rząd zaprzysiężony. Czy gabinet Sinkevičiausa dotrwa do końca kadencji?

Fot. Dainius Laputis, ELTA

Mindaugas Sinkevičius oficjalnie stanął na czele XXI rządu. Politolog Kęstutis Girnius w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” sądzi, że nowy rząd raczej przetrwa do końca kadencji, ale ewidentnie widać, że partia socjaldemokratyczna przeżywa kryzys i pod względem intelektualnym osłabła. »2

Dr D. Maksimiuk o sowieckim obozie w Miednikach »11-13

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Polski czy litewski Bałtyk — dokąd na urlop? »19

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są bieżące z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

MIDAS

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Nowy rząd zaprzysiężony. Czy gabinet Sinkevičiausa dotrwa do końca kadencji?

Antoni Radczenko

Mindaugas Sinkevičius stanął na czele XXI rządu. Politolog Kęstutis Girnius w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” sądzi, że nowy rząd raczej przetrwa do końca kadencji, ale ewidentnie widać, że partia przeżywa kryzys i pod względem intelektualnym mocno osłabła.

„Przysięgam być wierny Republice Litewskiej, szanować i przestrzegać jej Konstytucji oraz ustaw, strzec integralności jej terytorium. Przysięgam ze wszystkich sił umacniać niepodległość Litwy, uczciwie służyć ojczyźnie, demokracji i dobru narodu litewskiego. Tak mi dopomóż Bóg” — oświadczył Mindaugas Sinkevičius podczas zaprzysiężenia w Sejmie, które odbyło się we wtorek, 14 lipca.

LEPSZA SYTUACJA

Rząd kierowany przez Sinkevičiausa został utworzony przez frakcje socjaldemokratów, Związku Demokratów „W imię Litwy” oraz Litewskiego Związku Chłopów, Zielonych i Rodzin Chrześcijańskich.

— Dobrą rzeczą jest, że Mindaugas Sinkevičius będzie premierem. Jest szefem partii i to on odgrywa najważniejszą rolę w podejmowaniu kluczowych decyzji. Inga Ruginienė miała o wiele gorszą sytuację. Była szefową rządu, ale nie była przewodniczącą partii. Zawsze miała z tyłu głowy, że w każdej chwili mogła być zdymisjonowana. Taka sytuacja na pewno miała wpływ na nią osobiście. Ministrowie

nie również nie zawsze robili to, co musieli i to, co było im kazane, ponieważ nie miała wystarczającego wpływu, aby przeformować swoje stanowisko — oświadczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” politolog i komentator polityczny Kęstutis Girnius.

NOWI MINISTROWIE

Stanowisko ministra finansów objął Taurimas Valys, ministra środowiska — Ieva Andriulaitytė, ministra kultury — Lukas Alsysis, ministra spraw wewnętrznych — Martynas Katelinas, a ministra opieki społecznej i pracy — Inga Ruginienė. Na swoich stanowiskach pozostaną: minister obrony Robertas Kaunas, minister oświaty, nauki i sportu Raminta Popovienė, minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys oraz minister transportu i komunikacji Juras Taminskas.

Pracę w nowym rządzie będą kontynuować także delegowana przez Akcję Wyborczą Polaków na Litwie — Związek Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR) minister sprawiedliwości Rita Tamašunienė. Nadal będzie piastował stanowisko oddelegowany przez „chłopów” minister gospodarki i innowacji Edvinas

Rząd kierowany przez Sinkevičiausa został utworzony przez frakcje socjaldemokratów, Związku Demokratów „W imię Litwy” oraz Litewskiego Związku Chłopów, Zielonych i Rodzin Chrześcijańskich.

Griksas. Ministrami energetyki, zdrowia oraz rolnictwa zostali przedstawiciele Związku Demokratów „W imię Litwy”: Lukas Savickas, Linas Kukuraitis i Kęstutis Mažeika.

BARDZIEJ STABILNY

Rozmówca „Kuriera Wileńskiego” sądzi, że nowy rząd będzie bardziej stabilny niż dwa poprzednie w obecnej kadencji Sejmu.

— Sinkevičius jest przewodniczącym partii i ostatnie słowo należy do niego. Dlatego nowy premier będzie o wiele silniejszy niż jego poprzedniczka. Ministrowie będą czuli większą presję i będą wykonywali to, co premier będzie uważał za słuszne. Z tej racji ten rząd będzie bardziej zjednoczony. Jeśli też będzie bardziej mądry, to być może doczekamy się pozytywnych następstw — mówi politolog.

— Jeśli spojrzymy wstecz, to premierzy na Litwie rzadko zmieniali się. Ta obecna zmiana premierów nie jest charakterystyczna dla naszego kraju. Dlatego, jeśli mamy do czynienia z wyjątkiem a nie regułą, to raczej terazniejszy rząd dotrwa do końca kadencji — dodaje nasz rozmówca.

Zdaniem komentatora politycznego obecnie socjaldemokraci przeżywają kryzys.

— Socjaldemokraci osłabli pod względem intelektualnym. Brakuje im mądrych głów oraz stanowczych przywódców. Większość z nich to prowincjonalni i regionalni politycy. Brakuje ludzi, którzy mogliby udzielać się w polityce ogólnokrajowej — sądzi Kęstutis Girnius.

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Sikorski: Rosja może przeprowadzić operację pod fałszywą flagą

Rosja może przeprowadzić prowokację w formie operacji pod fałszywą flagą z użyciem ukraińskich dronów — ostrzegł we wtorek wicepremier RP, szef MSZ Radosław Sikorski w publicznej dyskusji o bezpieczeństwie i relacjach transatlantyckich w Prezydenckiej Bibliotece i Muzeum Ronalda Reagana pod Los Angeles.

Szef polskiej dyplomacji we wtorek rozpoczął kilkuniedniową wizytę w Kalifornii.

Jednym z tematów poruszonych w debacie było zagrożenie ze strony Rosji. Sikorski podkreślił, że dopóki Ukraina skutecznie walczy z siłami rosyjskimi, Moskwa nie ma sił, by dokonać inwazji na kraj zachodni. Oceniał jednocześnie, że rosyjska wojna hybrydowa przeciwko Zachodowi trwa od 10 lat. Zauważył m.in., że Rosja każdego dnia prowadzi cyberataki oraz in-

tuje w procesy polityczne, wspierając skrajną lewicę i prawicę podczas wyborów w innych krajach.

Szef MSZ RP ostrzegł też, że Rosja może przeprowadzić w charakterze prowokacji operację pod fałszywą flagą. „(Przywódca Rosji Władimir) Putin powiedział nawet coś takiego mniej więcej miesiąc temu. Stwierdził: jeśli zostaniemy zaatakowani przez państwo NATO, odpowiemy. Dlatego podejrzewamy, że planuje przygotować ukraińskie drony i wykorzystać je do ataku na państwo NATO albo Rosję, a następnie odpowiedzieć na taki atak. To jest rodzaj działania, które może planować, ponieważ jest zdesperowany i przegrywa” — przekonywał Sikorski.

Pytany o stosunki Polski z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim, zaznaczył, że „jeśli chodzi o sąsiadów takich jak

Niemcy czy Ukraina, mamy za sobą kwestie z przeszłości”. „Jednak ważniejsze jest to, by je przewyciężyć i wspólnie budować lepszą przyszłość” — oświadczył.

„Dzisiaj jesteśmy sojusznikami Niemiec i chcemy być także sojusznikami Ukrainy, ponieważ broni ona nie tylko samej siebie. Gdyby Putinowi udało się podbić Ukrainę, cała Europa znalazłaby się w poważnych tarapatkach” — podkreślił.

PAP

Jednym z tematów poruszonych w debacie było zagrożenie ze strony Rosji. Sikorski podkreślił, że dopóki Ukraina skutecznie walczy z siłami rosyjskimi, Moskwa nie ma sił, by dokonać inwazji na kraj zachodni.

Imieniny

16 lipca

Andrzeja, Bartłomieja, Benedykta, Ermegarda, Eustazji, Fausta, Kanmila, Ryty, Stefana, Walentyna

17 lipca

Akwilina, Aleksa, Anety, Bogdana, Donata, Januarii, Konstancji, Leona, Marcelina, Rufina, Sperata, Tarsycji, Teodota, Westyna

Cytat dnia

„Informacje, które otrzymujemy z Litwy, Łotwy, innych krajów NATO, informacje, które otrzymujemy od służb różnych krajów, pokazują różne próby organizacji sabotażu, ataków hybrydowych, które mają na celu podważenie bezpieczeństwa naszych krajów i są bardzo prawdopodobne” — skomentował możliwość rosyjskich dywersji w krajach Bałtyckich przebywający z wizytą na Litwie prezydent Łotwy Edgaras Rinkevičius.

Liczba dnia

500 pątników wyruszyło

w środę w 36. pieszą międzynarodową pielgrzymkę z Suwałk do Ostrej Bramy w Wilnie. Na miejsce dotrą 24 lipca.

Opublikowano listę projektów organizacji pozarządowych dofinansowanych w 2026 roku

Społeczności rozwijają się i umacniają wtedy, gdy pomysły mieszkańców przeradzają się we wspólne inicjatywy. Wspierając takie działania, Samorząd Rejonu Wileńskiego opublikował listę projektów organizacji pozarządowych (lit. NVO), które otrzymały dofinansowanie w ramach konkursu na finansowanie projektów NVO w 2026 roku.

„Widząc rosnącą aktywność organizacji pozarządowych oraz potrzebę wzmocnienia ich działalności, w tym roku znacząco zwiększyliśmy środki na ten cel. W 2025 roku na konkurs przeznaczono 30 tys. euro, natomiast w tym roku kwota została podwojona i wynosi 60 tys. euro. Dzięki temu możliwa będzie realizacja 37 projektów, które stworzą mieszkańcom więcej możliwości uczestnictwa w różnorodnych działaniach, zdobywania wiedzy, integracji i wspólnego działania” – podkreśla mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz.

Komisja oceniająca wybrała 37 projektów, które otrzymały dofinansowanie w wysokości od 1 000 do 3 000 euro. Wybrane inicjatywy

obejmują różne obszary – od wydarzeń społecznościowych i działań edukacyjnych po projekty skierowane do młodzieży, przedsięwzięcia kulturalne, prozdrowotne oraz społeczne. Z listą dofinansowanych projektów można zapoznać się na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Przypominamy, że o środki mogły ubiegać się organizacje pozarządowe prowadzące działalność na terenie Samorządu Rejonu Wileńskiego, zgodnie z definicją zawartą w ustawie Republiki Litewskiej o rozwoju organizacji pozarządowych. Wnioski przyjmowano od 14 kwietnia do 8 maja 2026 roku.

Celem konkursu jest wspieranie działalności organizacji poza-

rządowych funkcjonujących na terenie rejonu wileńskiego poprzez dofinansowanie projektów o trwałej wartości społecznej. Inicjatywa ma również na celu zwiększenie aktywności mieszkańców, wzmocnienie ich zaangażowania i integracji oraz rozwijanie zainteresowania ochroną środowiska, promocją zdrowia i innymi przedsięwzięciami służącymi dobru wspólnemu.

Konkurs realizowany jest zgodnie z Regulaminem finansowania projektów organizacji pozarządowych ze środków budżetu samorządu. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Rusza kompleksowa przebudowa ul. Wileńskiej

20 lipca rozpoczynają się prace związane z kompleksową renowacją ulicy Wileńskiej oraz budową nowej sieci kanalizacji deszczowej. Inwestycja obejmie odcinek od ul. Islandijos do ul. Trockiej i zostanie zrealizowana w trzech etapach. W pierwszej kolejności powstanie ok. 850 m nowej kanalizacji deszczowej wraz ze studzienkami, połączeniami rynien oraz odgałęzieniami umożliwiającymi przyszłą rozbudowę sieci. Następnie przeprowadzony zostanie kapitalny remont nawierzchni ulicy.

Pierwsze dwa etapy prac będą prowadzone równolegle i mają zakończyć się do końca bieżącego roku. Całość inwestycji planowana jest na czwarty kwartał 2027 r.

Przez cały okres robót utrzymany zostanie ruch pieszy oraz dostęp do budynków. Podczas drugiego etapu czasowo zamknięty będzie odcinek między ulicami Liejyklos i Benedyktyńskiej, a ruch samochodowy zostanie skierowany na

objazdy. W rejonie prac pojawiają się także oznakowania ułatwiające dotarcie do działających lokali usługowych.

Ze względu na prowadzenie robót na terenie wileńskiej Starówki, wpisanej na listę UNESCO, część prac

zostanie wykonana metodą bezwykopową, aby ograniczyć ryzyko związane z ewentualnymi odkryciami archeologicznymi. ■

Opr. J. B. na podst. Vilnius.lt
Graf. Vilnius.lt

SONDAŻ Wzrost klasy średniej na Litwie

Ponad połowa (57 proc.) mieszkańców Litwy zalicza siebie do klasy średniej — to o 2 proc. więcej niż rok temu, jednak różnica między rzeczywistymi a pożądanymi dochodami pozostaje znaczna, jak wynika z najnowszego badania. Z danych ankiety przeprowadzonej na zlecenie banku Swedbank wynika, że przedstawiciele klasy średniej chcieliby zarabiać średnio o 50 proc. więcej niż obecnie, a ich zadowolenie z dochodów spadło. Mieszkańcy zaliczający się do niższej klasy średniej chcieliby zarabiać o 71 proc. więcej, ci zaliczający się do wyższej klasy średniej i elity — o 34 proc. więcej, a respondenci o niskich dochodach — o 91 proc. więcej.

EUROSTAT Na Litwie nieruchomości drożały najbardziej

Dane Eurostatu, urzędu statystycznego Unii Europejskiej (UE), wskazują, że wzrost cen nieruchomości na Litwie i w Estonii kilkakrotnie przewyższa średnią UE. W ciągu ostatnich pięciu lat ceny mieszkań na Litwie wzrosły o prawie 80 proc., a w Estonii — o 58 proc. Tymczasem w Łotwie ceny wzrosły o 51 proc. Średnia UE w tym samym okresie wyniosła zaledwie 26 proc. Margit Volt, kierowniczka działu rozwoju kredytów mieszkaniowych banku Luminor w Estonii, zauważyła, że opublikowane na początku lipca dane Eurostatu wskazują nie tylko na szybki wzrost cen, ale także na to, że ludzie bardzo cenią sobie posiadanie własnego mieszkania.

HISZPANIA 57 rannych podczas biegu z bykami

Podczas słynnego hiszpańskiego festiwalu San Fermín we wtorek 14 lipca, w ostatnim dniu imprezy, dwie osoby zostały przebite rogami podczas ósmego

i ostatniego biegu z bykami. W sumie we wtorek podczas biegu z bykami rannych zostało dziesięciu mężczyzn, a łączna liczba osób rannych podczas tegorocznego festiwalu wzrosła do 57. We wtorek 18-latek z Pampeluny został przebit w udo na pierwszym zakręcie trasy, gdy byk wbił się w niewielką grupę biegących. 46-letni mężczyzna z centralnego regionu Hiszpanii został uderzony rogami w klatkę piersiową na ostatnim odcinku trasy.

PRACA Firma Senukai zatrudni 100 specjalistów

Sieć sklepów z artykułami budowlanymi, remontowymi i gospodarstwa domowego Kesko Senukai Lithuania zamierza w ciągu najbliższych pięciu lat zatrudnić 100 wysoko wykwalifikowanych specjalistów — studiujących lub pracujących za granicą. Firma Senukai za inwestuje 6 mln euro w stworzony przez nią program oraz szkolenia jego uczestników. „Naszym celem jest pokazanie, że karierę na światowym poziomie można budować również na Litwie” — stwierdziła Eglė Rakauskienė, dyrektor ds. analizy strategicznej i transformacji biznesowej w Senukai. Do programu mogą zgłaszać się specjaliści z różnych dziedzin, którzy ukończyli lub kończą studia licencjackie lub magisterskie na zagranicznych uczelniach, zwłaszcza posiadający kompetencje w zakresie sztucznej inteligencji, analityki danych, technologii, handlu elektronicznego, łańcucha dostaw, transformacji biznesowej, rozwoju produktów, finansów i innych obszarów strategicznych.

FINANSE Zysk SEB na Litwie wzrósł do 149 mln euro

W pierwszym półroczu bieżącego roku bank SEB na Litwie osiągnął 149 mln euro nieaudytowanego zysku netto — o 2 proc. więcej niż w tym samym okresie ub. roku. Przychody banku wyniosły 247,9 mln euro — o 1,7 proc. więcej niż rok temu. „W pierwszym półroczu zarówno mieszkańcy, jak i przedsiębiorstwa pozostawali aktywni finansowo. W banku wzrosła skala udzielanych kredytów: mieszkańcy nadal aktywnie zaciągali kredyty na zakup nieruchomości, a przedsiębiorstwa — na długoterminowe projekty rozwojowe. Zmiany w systemie drugiego filaru emerytalnego skłoniły część mieszkańców do aktywniejszego zainteresowania się możliwościami oszczędzania i inwestowania” — powiedziała dyrektor SEB Banku na Litwę Sonata Gutauskaitė-Bubnelienė.

ŚWIAT Rośnie liczba ofiar konfliktu USA z Iranem

Rzeczniczka rządu Iranu Fatemeh Mohadżerani poinformowała w środę w serwisie X, że w wyniku ostatnich amerykańskich ataków na Iran zginęło co najmniej 30 cywilów — przekazała agencja Reutersa. Agencja Tasnim poinformowała, że w wyniku amerykańskiego ostrzału bazy położonej w południowo-wschodnim Iranie, w okolicy miasta Bampur, zginęło siedmiu żołnierzy, a kilku innych zostało rannych. W ocenie armii ataki przygotowano tak, by spowodowały maksymalną liczbę ofiar. Ostrzelano m.in. posterunki strażnicze, baraki mieszkalne i budynek z pokojami gościnnymi. Armia zapowiedziała, że udzieli „jednoznacznej odpowiedzi na (amerykański) atak” — przekazał Reuters.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, PAP, mat. pras., inf.wł.; Fot. ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Sprzeciw parlamentarzystów przeciwko ulicom przyjaznym rowerzystom

Justyna Giedrojc

Grupa posłów z sejmowej Komisji Prawa i Praworządności zgłosiła projekt uchwały, w którym chce zwrócić się do Sądu Konstytucyjnego o ocenę, czy ulice rowerowe są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Na ulicach rowerowych odbywa się ruch mieszany, jednak rowerzystom wolno poruszać się całą szerokością jezdni, bez obowiązku trzymania się prawej krawędzi. Na takich ulicach kierowcom nie wolno wyprzedzać rowerzystów, a maksymalna dozwolona prędkość dla samochodów wynosi 30 km/h.

„Postanowiliśmy zwrócić się do Sądu Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie, czy zapisy Przepisów Ruchu Drogowego zatwierdzone uchwałą rządu, ustanawiające i określające znaki drogowe »ulica rowerowa« oraz »koniec ulicy rowerowej«, są zgodne z konstytucyjnymi zasadami praworządności, podziału władz oraz Ustawą o bezpieczeństwie ruchu drogowego” — napisano w projekcie uchwały.

WĄTPLIWOŚCI REGULACYJNE

W dokumencie podpisanym przez siedmiu posłów z różnych frakcji wskazano, że „istnieją uzasadnione wątpliwości co do zgodności regulacji prawnych ustanowionych przez rząd z Konstytucją RL oraz Ustawą o bezpieczeństwie ruchu drogowego”. Rząd zalegalizował ulice rowerowe zmianami w przepisach ruchu drogowego przyjętymi w 2021 r. Odcinki ulic oznaczone specjalnym znakiem drogowym pojawiły się rok później.

— Fakt, że termin „ulica rowerowa” został wprowadzony uchwałą rządu, może oznaczać, iż aktem wykonawczym stworzono nową regulację prawną, niemającą podstawy ustawowej i wykraczającą poza kompetencje rządu — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” przewodni-

czący komisji, socjaldemokrata Julius Sabatauskas.

W projekcie uchwały zwrócono uwagę, że ustawa o bezpieczeństwie ruchu drogowego wyróżnia rodzaje dróg, takie jak: droga samochodowa, droga dla rowerów, pas ruchu dla rowerów i inne, jednak nie zawiera pojęcia „ulica rowerowa”.

Na ulicy P. Vileišio na Antokolu, będącej jedną z ulic rowerowych, ponad 60 kierowców zostało czasowo pozbawionych prawa jazdy za naruszenia przepisów.

— Jeśli Sąd Konstytucyjny uznałby postanowienie rządu w sprawie ulic rowerowych za sprzeczne z prawem, jego obowiązywanie zostałoby zawieszone. Ponadto osoby, które poniosły szkodę w wyniku stosowania tych przepisów, miałyby prawo dochodzić zwrotu poniesionych kosztów. Przykładowo: jeżeli kierowca zostałby pozbawiony prawa jazdy na okres trzech miesięcy za przekroczenie obowiązującej na tzw. ulicy rowerowej prędkości 30 km/h, mógłby na drodze sądowej ubiegać się o odszkodowanie za skutki odebrania prawa jazdy. M.in. mógłby dochodzić rekompensaty pieniężnej za koszty wynajęcia samochodu niezbędnego do wożenia dzieci do szkoły — wyjaśnia Julius Sabatauskas.

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA I KOMFORTU ROWERZYSTÓW

Ulica P. Vileišio jest pierwszą ulicą rowerową w Wilnie, oddaną do użytku w 2024 r. Jest to ulica, na której rowerzyści i samochody poruszają się wspólnie. Ulice rowerowe są oznakowane odpowiednimi znakami drogowymi i wyposażone we wszelką niezbędną infrastrukturę dostosowaną do potrzeb rowerzystów, spełniającą wymagania stawiane tego rodzaju ulicom.

— Ulice rowerowe są wyznaczane zgodnie z praktykami stosowanymi w innych krajach Europy. Takie ulice funkcjonują w miastach Belgii, Niderlandów, Niemiec, a także w sąsiedniej Łotwie. Sądzę, że z czasem staną się one istotnym elementem poprawy bezpieczeństwa i komfortu rowerzystów. Jadąc taką ulicą, nie będą musieli poruszać się tuż przy zaparkowanych samochodach, gdzie w każdej chwili mogą otworzyć się drzwi, ani obawiać się samochodów wyprzedzających z dużą prędkością — zauważa Donatas Dirginčius, kierownik działu ds. zrównoważonej mobilności spółki samorządowej „Susisiekimo paslaugos”.

Obecnie ulice rowerowe w Wilnie znajdują się na odcinkach ulic P. Vileišio, M. K. Čiurlionio, Z. Sierakauskio, P. Klimo, Jovaro, Raseinių, Krokuvos. ■

Ulice rowerowe powstają z myślą o poprawie bezpieczeństwa oraz wygody rowerzystów **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Wyższy limit płatności gotówkowych. Ekonomista: komu to może być potrzebne?

Honorata Adamowicz

Rząd otrzymał jednak rekomendację, by odrzucić projekt, a ekonomiści przekonują, że zmiana nie odpowiada na realne potrzeby mieszkańców.

Zdaniem ekspertów wysokie płatności gotówkowe są dziś wyjątkiem, a zwiększenie limitu mogłoby przede wszystkim ułatwić obrót pieniędzmi o niejasnym pochodzeniu.

POTRZEBA DLA NIELICZNYCH

— Trudno wskazać sytuację, w których uczciwi obywatele mieliby potrzebę płacić za towary czy usługi tak wysokie kwoty gotówką. Obecny limit i tak jest wysoki i dotyczy dużych zakupów, takich jak sprzęt AGD, meble, samochody czy nieruchomości. Za tego typu transakcje mieszkańcy zazwyczaj płacą przelewem lub kartą, a nie gotówką — przekonuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Nerijus Mačiulis, główny ekonomista Swedbanku.

Ekonomista ocenia, że potrzeba podniesienia limitu płatności gotówkowych ma charakter marginalny i dotyczy jedynie wąskiej grupy osób. Zwraca uwagę, że większość transakcji o wartości kilku czy kilkunastu tysięcy euro — takich jak zakup samochodu, mebli, sprzętu AGD czy nieruchomości — jest dziś realizowana przelewem lub kartą płatniczą.

W jego opinii, jeśli ktoś dysponuje tak dużą kwotą w gotówce i chce nią zapłacić, rodzi to uzasadnione pytania o źródło pochodzenia tych pieniędzy oraz o powody unikania płatności elektronicznych, które pozostawiają ślad transakcji. Zdaniem ekonomisty zwiększenie limitu mogłoby ułatwić obrót gotówką osobom dysponującym środkami pochodzącymi z niele-

Czy na Litwie będzie można płacić gotówką nawet 15 tys. euro? Taki pomysł trafił do Sejmu za sprawą grupy posłów, którzy chcą trzykrotnie podnieść obowiązujący limit.

Od 1 listopada 2022 r. limit płatności gotówkowych wynosi 5 tys. euro lub równowartość tej kwoty w walucie obcej **Fot. Marian Paluszkiewicz**

galnych źródeł, podczas gdy dla zdecydowanej większości obywateli zmiana nie miałaby praktycznego znaczenia.

TO NIE JEST PROBLEM SZAREJ STREFY

— Nie chodzi tu o szarą strefę związaną z drobnymi płatnościami. Mówimy o znacznie poważniejszym problemie — nielegalnym wzbogaceniu i środkach pochodzących z działalności przestępczej, na przykład handlu narkotykami. Takich pieniędzy nie da się łatwo wprowadzić do obrotu za pośrednictwem systemu bankowego, dlatego ich posiadacze są zainteresowani możliwością dokonywania wysokich płatności gotówką. To właśnie dla nich podniesienie limitu byłoby najbardziej korzystne — podkreśla Nerijus Mačiulis.

Zdaniem Ministerstwa Finansów nie ma potrzeby zmiany obowiązującego limitu płatności go-

tówkowych, ponieważ obecny próg jest proporcjonalny i odpowiada realiom gospodarczym oraz finansowym Litwy.

Projekt nowelizacji ustawy o ograniczeniu płatności gotówkowych został podpisany przez całą frakcję „Świt Niemna” (lit. Nemuno aušra), kilku socjaldemokratów, parlamentarzystów należących do mieszanej grupy posłów, demokratów oraz przedstawicieli „chłopów”.

SPÓR O LIMIT TRWA

Na początku czerwca Sejm nie zgodził się na rozpatrzenie propozycji kilku posłów konserwatywnych, którzy chcieli obniżyć ten limit do 3 tys. euro.

Zgodnie z ustawą obowiązującą od 1 listopada 2022 r. płatności gotówkowe za transakcje mogą być dokonywane, jeśli ich wartość nie przekracza 5 tys. euro lub równowartości tej kwoty w walucie obcej. ■

82. rocznica bitwy pod Krawczunami. Ponad 700 osób uczciło pamięć żołnierzy AK

Ponad 700 osób zgromadziło się 13 lipca w Krawczunach, gdzie odbył się Wiec Pamięci będący kulminacją obchodów 82. rocznicy operacji „Ostra Brama”. Uroczystości, organizowane od ponad 30 lat przez Związek Polaków na Litwie, upamiętniły bohaterów Armii Krajowej walczących o Wilno w lipcu 1944 r.

OBCHODY NA WILEŃSZCZYŹNIE

Tegoroczne obchody trwały od 7 do 13 lipca i objęły szereg wydarzeń patriotycznych na Wileńszczyźnie. Rozpoczęły się Apelem Pamięci w Skorbucianach oraz ceremoniami składania wieńców w Boguszach i na cmentarzu w Kolonii Wileńskiej. W kolejnych dniach w Widziszkach oddano hołd ppłk. Władysławowi Żwańskiemu ps. „Błękit” oraz żołnierzom AK spoczywającym na Rossie.

Kulminacją obchodów był tradycyjny Wiec Pamięci w Krawczunach, zorganizowany w 82. rocznicę zwycięskiej bitwy II Zgrupowania Wileńskiego Armii Krajowej na odcinku Krawczuny-Płocieniszki-Nowosiółki.

Uroczystości rozpoczęła polowa Msza św. w intencji poległych żołnierzy AK, której przewodniczyli ks. Henryk Naumowicz i ks. Józef Aszkiełowicz. Po nabożeństwie odbyła się ceremonia składania wieńców.

W imieniu organizatora głos zabrał prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski. Przypomniął, że pierwsze uroczystości w Krawczunach odbyły się w 1989 r. wraz z odsłonięciem pomnika ku czci żołnierzy Armii Krajowej, a od 1996 r. ZPL regularnie organizuje w tym miejscu Wiec Pamięci.

„Dzisiaj naszym zadaniem jest zaszcześcić polskość i patriotyzm w przyszłych pokoleniach naszych dzieci i wnuków” — powiedział Waldemar Tomaszewski.

LICZNE DELEGACJE Z LITWY I POLSKI

Ceremonia składania wieńców odbyła się z udziałem licznych de-

legacji z Litwy i Polski, w tym przedstawicieli Kancelarii Prezydenta RP, Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Związku Polaków na Litwie, Konsulatu Generalnego RP w Wilnie, Instytutu Pamięci Narodowej, władz samorządowych, państwowych, organizacji społecznych i kombatanckich.

List do uczestników skierował prezydent RP Karol Nawrocki. Odczytała go Agnieszka Jędrzak, podsekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP.

„Jest sprawą wielkiej wagi, aby pamięć o dramatycznych dziejach walki i męczeństwa Polaków na Wileńszczyźnie trwała nie tylko na kartach specjalistycznych opracowań naukowych, dlatego wyrażam głęboką wdzięczność działaczom Związku Polaków na Litwie za bogaty program uroczystych obchodów 82. rocznicy operacji „Ostra Brama”. Cieszę się, że tak licznie tu zgromadzeni Polacy otaczają należną cziłą mężnych przodków,

umacniając w ten sposób swoją narodową dumę i tożsamość” — napisał Karol Nawrocki, prezydent RP.

Podczas uroczystości odczytano również Apel Pamięci, przywołując żołnierzy Armii Krajowej, którzy walczyli o wyzwolenie Wilna w lipcu 1944 r. Głos zabrał także prezes Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej kpt. Janusz Komorowski, dziękując organizatorom za konsekwentne podtrzymywanie pamięci o bohaterach.

Na zakończenie oficjalnej części Waldemar Tomaszewski odebrał medal z okazji 35. rocznicy powstania Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Po zakończeniu części oficjalnej odbył się koncert patriotyczny oraz piknik żołnierski. Wystąpił zespół Kresowy płomień z Zujun, a melodię „Śpij kolego” wykonał Józef Jakszta z koła ZPL w Pogirach, oddając hołd poległym żołnierzom AK.

Opr. J.B. na podst. L24.lt

Uroczystości rozpoczęła polowa Msza św. w intencji poległych żołnierzy AK
Fot. Henryk Sielewicz

„Piknik 100 basenów” w Wilnie.

Nauka bezpieczeństwa i atrakcje dla rodzin

Szukasz pomysłu na aktywną sobotę z rodziną? „Piknik 100 basenów” w Parku Zakret to okazja, by spędzić czas na świeżym powietrzu, dobrze się bawić i przy okazji nauczyć się zasad bezpiecznego wypoczynku nad wodą.

Już w najbliższą sobotę, 18 lipca, mieszkańcy Wilna będą mogli połączyć letni wypoczynek z praktyczną nauką zasad bezpieczeństwa. W ramach „Pikniku 100 basenów” w Parku Zakret powstanie „Miasteczko Bezpiecznego Lata”, w którym dzieci i dorośli sprawdzą swoje umiejętności w realistycznych sytuacjach związanych z wypoczynkiem nad wodą oraz udzielaniem pierwszej pomocy.

ODPOWIEDŹ NA NIEPOKOJĄCE STATYSTYKI

Według danych Departamentu Ochrony Przeciwpowodzi i Ratownictwa, w ubiegłym roku na Litwie utonęło 108 osób, w tym sześćoro dzieci. Organizatorzy wydarzenia chcą zwrócić uwagę na problem bezpieczeństwa nad wodą i zachęcić mieszkańców do zdobywania praktycznych umiejętności, które mogą pomóc zapobiegać tragediom.

Już po raz piąty Stołeczne Centrum Dzieci i Młodzieży HOBIVERSE organizuje „Piknik 100 basenów”, którego celem jest podnoszenie świadomości społecznej oraz promowanie kultury bezpieczeństwa. Tegoroczna edycja będzie wyróżniać się powstaniem „Miasteczka Bezpiecznego Lata”, gdzie uczestnicy będą uczyć się poprzez doświadczenia i gry.

„Chcemy stworzyć nie tyle formalną imprezę edukacyjną, co przytulne letnie miasteczko, w którym dzieci uczą się poprzez zabawę, rodzice angażują się razem z nimi, a tematy związane z bezpieczeństwem stają się łatwe do zrozumienia i zapamiętania. Każdy uczestnik powinien wynieść z imprezy nie tylko pozytywne emocje, ale także przynajmniej jedną nową umiejętność lub myśl, która w przyszłości może pomóc uniknąć nieszczęścia” — powiedziała

Wydarzenie w Parku Zakret połączy edukację, aktywny wypoczynek i rodzinne atrakcje Fot. Vilnius.lt

Jolanta Markevičienė, kierowniczka projektów HOBIVERSE i organizatorka wydarzenia.

CZTERY STREFY TEMATYCZNE

Miasteczko Bezpiecznego Lata będzie podzielone na cztery strefy.

W strefie bezpieczeństwa wodnego dzieci i rodzice poznają zasady bezpiecznego zachowania w wodzie. Trenerka pływania pokaże, jak zachować się po nieoczekiwanym wpadnięciu do wody, utrzymać się na powierzchni, oszczędzać siły i zachować spokój. Uczestnicy będą mogli także samodzielnie spróbować swoich sił podczas ćwiczeń.

Druga strefa poświęcona będzie pierwszej pomocy. Podczas zajęć edukacyjnych uczestnicy poznają podstawowe zasady reanimacji oraz uczą się prawidłowego wzywania pomocy. Organizatorzy zapowiadają praktyczne ćwiczenia, które mają pomóc przełamać obawy przed udzielaniem pomocy w sytuacjach zagrożenia życia.

W strefie bezpieczeństwa cywilnego i ratownictwa odwiedzający poznają

pracę strażaków-ratowników oraz wykorzystywany przez nich sprzęt.

Organizatorzy nie zapomnieli również o najmłodszych. Strefa rozrywki ma sprawić, że edukacja stanie się naturalnym elementem letniej zabawy. Na uczestników czekać będą animatorzy, duży basen z piłeczkami, strefa baniek mydlanych, gry rodzinne oraz inne aktywności przygotowane z myślą o wspólnym spędzaniu czasu.

WYŚCIGI DRONÓW

Tego samego dnia w Parku Zakret odbędą się również wyścigi dronów „Vilnius kyla 2026”, organizowane przez HOBIVERSE we współpracy z Samorządem Miasta Wilna. W godzinach od 09:00 do 20:00 będzie można obserwować rywalizację pilotów, poznać nowoczesne technologie oraz spróbować samodzielnego sterowania dronami.

„Piknik 100 basenów” odbędzie się w sobotę, 18 lipca, w godzinach od 12.00 do 16.00. Wstęp wolny. ■

Opr. J.B. na podst. Vilnius.lt

Zagubiony bagaż na lotnisku?

Ekspert radzi, jak zmniejszyć ryzyko

Wakacyjny wyjazd potrafi zacząć się od stresu, gdy po wylądowaniu na taśmie bagażowej nie ma naszej walizki. Choć na takie sytuacje nie mamy pełnego wpływu, odpowiednie przygotowanie przed podróżą może znacząco zmniejszyć ryzyko nieprzyjemnych niespodzianek.

W sezonie wakacyjnym wielu mieszkańców wybiera zagraniczne podróże samolotem. Nieodłącznym elementem lotów jest bagaż rejestrowany, który — mimo rozwijanych systemów monitorowania — może jednak stać się źródłem problemów.

EUROPA LIDEREM NIECHLUBNYCH STATYSTYK

Według danych globalnego systemu zarządzania bagażem SITA w ciągu ostatnich dwóch lat nawet 36 mln walizek rocznie docierało do właścicieli z opóźnieniem, a około 2 mln zaginęły.

Statystycznie na 1 tys. pasażerów przypada średnio 6-7 zagubionych walizek. Najlepiej pod tym względem wypada region Azji i Pacyfiku, gdzie wskaźnik wynosi około 3 walizki na 1 tys. podróżnych. Najwięcej problemów odnotowuje się natomiast w Europie.

„Średnia liczba zaginionych walizek w Europie znacznie przewyższa średnią światową. Można to częściowo wyjaśnić skomplikowanymi schematami przesiadek pasażerów oraz krótkimi przerwami między lotami łączonymi na dużych lotniskach tranzytowych, takich jak międzynarodowe węzły lotnicze w Londynie Heathrow, Frankfurtu, Amsterdamie czy Paryżu” — mówi Artūras Juodeikis, dyrektor działu likwidacji szkód w Lietuvos draudimas.

Jak dodaje ekspert, do miejsc, w których często dochodzi do problemów z bagażem, należą także Indie i Egipt. Z kolei Japonia i Singapur od lat utrzymują niski poziom zaginięć walizek. W Stanach Zjednoczonych linie lotnicze tracą rocznie około 2 mln sztuk bagażu, jednak większość z nich wraca do właścicieli z opóźnieniem.

TECHNOLOGIA TO NIE WSZYSTKO

Eksperci zwracają uwagę, że po pandemicznym chaosie sytuacja na lotniskach wyraźnie się poprawiła dzięki nowoczesnym systemom śledzenia bagażu.

„Liczba zagubionych walizek waha się w zależności od sytuacji. Na przykład po pandemii, gdy branża turystyczna znów się ożywiła, na lotniskach panował ogromny chaos. Jednak obecnie, dzięki udoskonaleniu technologii umożliwiających śledzenie trasy bagażu, liczba zagubionych sztuk znacznie spadła” — mówi Artūras Juodeikis.

Mimo poprawy sytuacji podróżni nadal powinni odpowiednio przygotować się do wyjazdu, zwłaszcza jeśli planują podróż z bagażem rejestrowanym.

JAK ZADBAĆ O BAGAŻ?

Specjaliści i linie lotnicze wskazują kilka prostych zasad, które mogą zmniejszyć ryzyko utraty walizki.

Warto podróżować wyłącznie z bagażem podręcznym, jeśli to możliwe, a w walizce rejestrowanej umieścić urządzenie śledzące.

Należy także odpowiednio oznaczyć bagaż aktualnymi danymi kontaktowymi, usunąć stare etykiety z poprzednich podróży oraz wyróżnić walizkę charakterystycznym kolorem lub oznaczeniem. Istotne jest również wybieranie lotów bezpośrednich, a w przypadku przesiadek zachowanie co najmniej 1,5-2 godzin przerwy między rejsami.

Eksperci zalecają rozsądne pakowanie — rozdzielenie ubrań do dwóch walizek oraz przewożenie najpotrzebniejszych rzeczy, leków i zapasowej odzieży w bagażu podręcznym. Dobrym rozwiązaniem jest także sfotografowanie walizki i jej zawartości przed wyjazdem oraz wykupienie ubezpieczenia bagażu, które może ułatwić dochodzenie roszczeń w razie zaginięcia rzeczy. ■

Opr. J.B. na podst.
Lietuvos draudimas

Brak walizki na taśmie bagażowej to jeden z najczęstszych problemów, z jakimi mierzą się podróżni **Fot. Jolanta Balkiewicz**

Obóz w Miednikach. „Tysiące zatrzymanych leżały jeden obok drugiego dniem i nocą”

Latem 1944 r. Wilno przeżyło wydarzenia, które do dziś budzą ogromne emocje. Choć miasto zostało wyzwolone spod okupacji niemieckiej, dla żołnierzy Armii Krajowej i mieszkańców Wileńszczyzny był to początek kolejnej, tym razem sowieckiej, okupacji.

O dramatycznych losach akowców, obozie w Miednikach i wywózkach do Kaługi opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” dr Diana Maksimiuk, pracownik Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku.

Ilona Lewandowska: 13 lipca 1944 r. Wilno było wolne od Niemców. Kiedy mieszkańcy zrozumieli, że nie jest to prawdziwe wyzwolenie?

Dr Diana Maksimiuk: Symboliczny moment nastąpił bardzo szybko. Polscy żołnierze AK, którzy brali udział w wyzwoleniu miasta, zawiesili na Górze Zamkowej białoczerwoną flagę. Ten gest miał ogromne znaczenie — podkreślał, że Wilno wraca do Polski, a AK działa w imieniu legalnego rządu w Londynie.

Sowieci zdjęli ją niemal natychmiast i zastąpili flagą ZSRS. Ten prosty, ale wymowny akt — jak wspominał później — „obnażył intencje Sowietów i kierunek dalszego ich działania”. Wkrótce rozpoczęły się aresztowania i rozbrajanie ujawniających się oddziałów AK.

Dowódca Okręgu Wileńskiego AK, ppłk Aleksander Krzyżanowski „Wilk”, wierzył, że uda się stworzyć polską jednostkę walczącą u boku Armii Czerwonej. 17 lipca przybył na spotkanie z gen. Iwanem Czerniachowskim, dowódcą 3. Frontu Białoruskiego. Zamiast rozmów został aresztowany. Odprawa we wsi Bogusze, na którą zaproszono kadrę dowódczą AK, okazała się pułapką — wszyscy obecni oficerowie zostali zatrzymani i rozbrojeni.

W ten sposób realizowano moskiewską dyrektywę Dowództwa Naczelnego nr 220145 z 14 lipca,

Krótką radość mieszkańców z wyzwolenia spod okupacji niemieckiej szybko ustąpiła niedowierzaniu, rozczarowaniu i oburzeniu. Za Armią Czerwoną wkroczyły oddziały NKWD — i rozpoczęła się nowa okupacja — mówi dr Diana Maksimiuk **Fot. IPN**

Obóz powstał latem 1944 r. na terenie zrujnowanego zamku w Miednikach, 28 km na południe od Wilna. Otoczony drutem kolczastym „kompleks” tworzyły wysokie mury dawnego zamczyska oraz kilka drewnianych baraków, w których urządzono ambulatorium, szpitalik i dowództwo.

nakazującą rozbrajanie oddziałów AK na Litwie, Zachodniej Białorusi i Zachodniej Ukrainie.

Kto kierował operacją i jak duże siły zaangażowano?

Do Wilna skierowano zastępcę komisarza spraw wewnętrznych ZSRS, gen. Iwana Sierowa, wraz z grupą funkcjonariuszy NKWD.

Skala operacji była ogromna. Jak podają źródła, „obok odkomenderowanych do tego zadania formacji Armii Czerwonej brało w niej udział 12 tys. żołnierzy NKWD”. Sierow dysponował dziewiętnastoma grupami operacyjnymi, dwoma batalionami NKWD, dywizją Wojsk Wewnętrznych oraz czterema oddziałami wojsk pogranicznych.

W ciągu kilku dni po aresztowaniu Krzyżanowskiego zatrzymano około 6 tys. rozbrojonych żołnierzy AK z okręgów Wilno i Nowogródek. Ci, którzy próbowali wycofać się do Puszczy Rudnickiej, również zostali w większości zatrzymani. Krótka radość mieszkańców z wyzwolenia spod okupacji niemieckiej szybko ustąpiła niedowierzaniu, rozczarowaniu i oburzeniu. Za Armią Czerwoną wkroczyły oddziały NKWD — i rozpoczęła się nowa okupacja.

12.>>

11.>>

Co stało się z aresztowanymi żołnierzami AK?

Choć na arenie międzynarodowej jedynym uznawanym rządem polskim był rząd w Londynie, Sowieci nie brali tego pod uwagę. Rozbrojeni żołnierze AK — w tym około 650 oficerów i podoficerów — zostali skierowani do prowizorycznego obozu w Miednikach. Liczba osadzonych jest różnie podawana: od 4,4 tys. do ponad 6 tys. W dokumentach sowieckich zapisano, że w ciągu dwóch dni rozbrojono „7 924 żołnierzy i oficerów, z czego 4 400 zostało odstawionych” do obozu w Miednikach Królewskich. Umieszczono ich „w stajniach i pod gołym niebem”. Około 2,5 tys. zwolniono do domów. Oficerów kierowano najpierw do więzienia w Wilnie, a następnie do obozów w Riazaniu i Diagilewie. Cennych operacyjnie przekazywano NKWDNKGB i kontrwywiadowi Smiersz. Wśród osadzonych znalazło się także

około 50 kobiet — sanitariuszek i łączniczek.

Jak wyglądał obóz w Miednikach i jakie panowały tam warunki?

Obóz powstał latem 1944 r. na terenie zrujnowanego zamku w Miednikach, 28 km na południe od Wilna. Otoczony drutem kolczastym „kompleks” tworzyły wysokie mury dawnego zamczyska oraz kilka drewnianych baraków, w których urządzono ambulatorium, szpitalik i dowództwo. Sanitariuszki przygotowały prowizoryczną izbę przyjęć i salę opatrunkową. Kierownictwo sanitariatu objął dr Tadeusz Ginko „Jan”. Warunki były katastrofalne. Nie było stałego źródła wody — tę dowoziło codziennie 12-15 osadzonych, ciągnąc wozy z beczkami ze studni poza obozem. Brakowało sanitariatów, co doprowadziło do powstania jednej wielkiej jamy, w której gromadziły się fekalia. Latem sprzyjało to rozwojowi much i chorób zakaźnych.

Wszawica i tyfus szerzyły się błyskawicznie.

Tysiące zatrzymanych leżały pokotem jeden obok drugiego na gołej ziemi dniem i nocą. Wyżywienie było skrajnie ubogie: „kawalek czarnego suchara i parę łyżeczek jaglanej kaszy rozgotowanej na wodzie bez odrobiny tłuszczu”. Brakowało wody do picia i do mycia. Jedna z weteranek wspominała, że w obozie „polscy partyzanci przeżyli gehennę. [...] Ilu ich umarło z głodu i pragnienia — nikt się nie doliczył”.

Czy mieszkańcy Wileńszczyzny mogli pomóc internowanym?

Mimo zakazów i groźby represji, rodziny żołnierzy próbowały pomagać. Organizowały swoiste pielgrzymki pod mury zamku. W pobliżu obozu powstał drugi, spontaniczny obóz — złożony z bliskich, którzy czekali na okazję, by przekazać żywność, dowiedzieć się o losie internowanych, a czasem pomóc w ucieczce.

13.>>

■ Obchody 79. rocznicy operacji „Ostra Brama” organizowane przez Polski Teatr „Studio” w Wilnie Fot. Krzysztof Rojs/IPN

12.>>

Ucieczki rzeczywiście się zdarzały — jedne zakończone sukcesem, inne tragicznie. Byli też tacy, którzy dobrowolnie zgłaszali się do obozu, chcąc uniknąć wcielenia do Armii Czerwonej lub po prostu połączyć się z towarzyszami broni. Ci ostatni szybko przekonali się, że nie była to dobra decyzja.

W obozie prowadzono również werbunek do armii Berlinga. Czy był skuteczny?

Do Miednik przybywali przedstawiciele Polskich Sił Zbrojnych formowanych w ZSRS. Zachęcali żołnierzy AK do wstąpienia do tzw. ludowego Wojska Polskiego. Jednak akcja werbunkowa okazała się całkowitym fiaskiem.

Janusz Hryba „Zawisza” wspominał wizytę mjr. Soroki: „Nie potrafił niczego konkretnego odpowiedzieć.

Wprawdzie mówił: „istnieje już rząd polski, ale poza nazwiskiem gen. Berlinga nikogo nie umiał wymienić”. Agitacja była nieudolna, a polszczyzna oficera — „trochę polonizowany rosyjski” — budziła śmiech. Żołnierze AK odpowiadali: „Jesteśmy żołnierzami Armii Krajowej, mamy swoje dowództwo i Rząd Polski w Londynie”.

Zdenerwowany agitator rzucił słynne zdanie: „Nie chatitie w armiu Bierlinga, to budietie kamieni woraczywat!”.

Według danych sowieckich zgłosiło się jedynie 440 szeregowych. Oficerowie gremialnie odmawiali.

Co stało się z tymi, którzy nie wstąpili do armii Berlinga?

Większość — ponad 4 tys. — wywieziono na Wschód, do Kaługi. Podróż była koszmarem. Akowcy dostali przed drogą soloną suchą rybę i suchary, ale nie dano im wody. „Napchano do wagonu nas tak dużo, że musieliśmy wszyscy stać” — wspominał „Rybak”. W dusznych, zamkniętych wagonach panował fetor, a potrzeby fizjologiczne załatwiano w rogu wagonu.

Transporty liczyły po 50-60 bydłych wagonów.

Jak wyglądało życie w Kałudze?

Akowców wcielono do 361. zapasowego pułku piechoty Armii

Obóz powstał latem 1944 r. na terenie zrujnowanego zamku w Miednikach

Fot. Marian Paluszkiewicz

Czerwonej. Pułk liczył około 5 tys. żołnierzy — niemal wyłącznie Polaków. Składał się z kilku batalionów strzeleckich, batalionów szkolnych, batalionu karabinów maszynowych i oddziału dla chorych. Osobny pododdział tworzyły kobiety i lekarze.

Żołnierzy ubrano w sowieckie mundury i poddano intensywnemu szkoleniu połączonemu z indoktrynacją. Próbowano zmusić ich do złożenia przysięgi w języku rosyjskim — gremialnie odmówili. Kobiety zorganizowały dwudniowy „strajk”, nie zgadzając się na zdjęcie orzełków z furazerek. Po pewnym czasie pułk zaczęto rozformowywać. Część żołnierzy wróciła do Polski, inni trafili do batalionów roboczych i pracowali przy wyrębie lasów pod Moskwą. Praca była ciężka, a warunki trudne.

Czy próbowano uciekać z Kaługi?

Tak, choć było to niezwykle ryzykowne. Szacuje się, że próbę podjęło około 250 osób. Większość została schwytana. Ucieczki traktowano jak dezercję. Kary wynosiły 10-15 lat łagrów. Relacje mówią o brutalnych pościgach, biciu, szczuciu psami i publicznych „defiladach” pobitych uciekinierów przed całym pułkiem. „Ze wszystkich części

ciała broczyła krew” — wspominał „Rybak”.

Jak zakończyła się historia internowanych?

Po zakończeniu wojny trzeba było rozwiązać problem tysięcy Polaków przetrzymywanych w Kałudze. Przyjechała komisja wojskowa od gen. Bułganina, która pozwoliła na indywidualne podania o repatriację. W grudniu 1945 r. część żołnierzy przewieziono do Kirowa, gdzie przemundurowano ich w sorty UNRRA. 10 stycznia 1946 r. przekroczyli granicę w Brześciu.

W Białej Podlaskiej otrzymali zaświadczenia i bilety kredytowe na Ziemię Odzyskaną.

Czy po wyjeździe ich dramat się zakończył?

Niestety nie. Ci, którym się udało wrócić, czy to wcześniej w 1944 r. czy później, i czy to na ukochaną Wileńszczyznę, czy do Polski w nowych granicach, nie mogli spać spokojnie. Dla nich nierzadko rozpoczął się kolejny, inny etap represji ze strony NKWD czy polskich organów bezpieczeństwa. Jak napisała jedna z uczestniczek wileńskiej konspiracji „każda z nas przeżyła jakiś ponury okres, ale to już był inny rozdział”.

Rozmawiała
Ilona Lewandowska

Będą kontrole graniczne z Łotwą? Ekspert: To wzmocni efektywność strefy Schengen

Litwa może przywrócić kontrole graniczne z Łotwą. Martynas Katelinas podkreśla, że to byłby ostateczny krok.

Antoni Radczenko

Darius Antanaitis w rozmowie z „KW” sądzi, że wszelkie rozwiązania dotyczące ataki hybrydowej w postaci nielegalnej migracji warte są rozpatrzenia.

Nowy minister spraw wewnętrznych Martynas Katelinas, ze względu na napływ wtórnej, nielegalnej migracji z Łotwy, nie wyklucza możliwości przywrócenia tymczasowej kontroli granicznej.

STANOWISKO MINISTRA

Z danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Litwy wynika, że w porównaniu z okresem od stycznia do czerwca ubiegłego roku, w analogicznym okresie bieżącego roku liczba przypadków wtórnej migracji z Łotwy wzrosła czterokrotnie — z nieco ponad 300 do ponad 1,2 tys. osób. „Jeśli sytuacja się nie zmieni, należy rozważyć wszystkie możliwe rozwiązania. Wśród nich może znaleźć się również mechanizm podobny do tego, który stosuje wobec nas Polska — ograniczenia na granicy skutkujące weekendowymi, kilkukilometrowymi kolejkami samochodów próbujących przekroczyć granicę litewsko-polską” — powiedział Katelinas dla agencji BNS.

Zdaniem ministra taka decyzja zostanie podjęta, tylko jeśli nie zadziałają inne środki. „Oczywiście byłoby to rozwiązanie ostateczne, ale jeśli nie mielibyśmy innego wyjścia i jedynym sposobem na opanowanie sytuacji byłoby zatrzymywanie migrantów już na granicy, a nie na naszym terytorium, uważam, że należałoby się na to zdecydować. Bardzo jednak chciałbym tego uniknąć” — podkreślił desygnowany minister.

KONTROLA GRANICY

Polska utrzymuje kontrole na granicach z Litwą i Niemcami

Kontrole graniczne mogą wzmocnić strefę Schengen — sądzi Darius Antanaitis
Fot. Karolina Gudžiūnienė, ELTA

Kontrolować granicę z Białorusią łotewskim funkcjonariuszom pomagają litewscy pogranicznicy. 15 lipca do Łotwy udało się kolejnych dziewięciu litewskich funkcjonariuszy Straży Granicznej.

od ponad roku. W kwietniu polski minister spraw wewnętrznych i administracji Marcin Kierwiński rozporządzeniem przedłużył kontrole do 1 października. „Zdecydowaliśmy się na przedłużenie kontroli na granicach z Niemcami i Litwą, ponieważ obserwujemy ich pozytywne efekty w zwalczaniu szmuglerów i osób zajmujących się przerzucaniem ludzi. Będziemy je kontynuować, dopóki nie będziemy pewni, że nasze granice są w pełni bezpieczne” — oświadczył przed kilkoma miesiącami polityk.

Kontrole, na wszystkie lądowe granice, wprowadziły również

Niemcy. Kontrole na granicach z Polską, Czechami, Austrią, Szwajcarią, Francją, Luksemburgiem, Belgią, Holandią i Danią mają obowiązywać do września. Strona niemiecka poinformowała, że decyzja została przyjęta ze względu na walkę z nielegalną migracją.

WSZELKIE ROZWIĄZANIA SĄ WARTO ROZPATRZENIA

Ekspert ds. wojskowości i bezpieczeństwa oraz major rezerwy sił zbrojnych Litwy Darius Antanaitis sądzi, że wszelkie rozwiązania dotyczące ataków hybrydowych w postaci nielegalnej migracji warte są rozpatrzenia. Po kryzysie migracyjnym z 2021 r. Litwa wzmocniła granicę z Białorusią. Te środki spowodowały, że próby nielegalnego przekroczenia granicy znacznie spadły.

— Obecnie nielegalni migranci, którzy chcą z terytorium Rosji i Białorusi trafić do Europy, wybrali inną drogę.

15.>>

14.>>

Próbują przedostać się przez Łotwę. Dlatego każda kontrola i wzmocniona ochrona granic na pewno utrudni nielegalnym migrantom trafienie do Unii Europejskiej. W ten sposób zostanie powstrzymana nielegalna działalność — oświadczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ekspert.

Minister Katelinas sądzi, że sytuacja może dosyć szybko stać się trudna do opanowania, co będzie wymagało podjęcia dodatkowych działań. „Nawet przy obowiązującej umowie o readmisji nasi funkcjonariusze Straży Granicznej będą mieli dużo pracy. Nie sprowadza się to do prostego telefonu do strony łotewskiej z informacją, że zatrzymaliśmy migranta, który przybył z waszego kraju i prośbą o jego odebranie. Konieczne jest wypełnianie i sprawdzanie dokumentów, a także zapewnienie migrantom zakwaterowania. Wszystko to pochłania czas i zasoby oraz może rodzić pytania dotyczące przestrzegania praw człowieka” — powiedział Martynas Katelinas.

WIRUS NIELEGALNEJ MIGRACJI W STREFIE SCHENGEN

Rozmówca naszego dziennika nie sądzi, że kontrole na wewnętrznych granicach Unii Europejskiej osłabiają strefę Schengen.

— Moim zdaniem takie działania wzmacniają efektywność strefy

Schengen. Po przez takie działania nielegalni migranci nie trafiają do innych państw strefy. Tu nie ma żadnego problemu. Tak naprawdę, jedyną niewygodą jest to, że ktoś sprawdzi twoje dokumenty. W moim przekonaniu takie działania wzmacniają strefę Schengen, ponieważ kontrole graniczne stają się swoistym filtrem. Można porównać strefę Schengen do organizmu człowieka. Gdy do organizmu trafia wirus lub bakteria, to on już nie potrafi funkcjonować, jak było dotychczas. Musi zwalczać wirus lub bakterię, aby poszczególne organy mogły funkcjonować. Takim wirusem jest nielegalna migracja oraz hybrydowa wojna reżimu Łukaszenki prowadzona przeciwko państwom strefy Schengen. Dlatego musimy stać się filtrem, który powstrzyma ten wirus — podkreślił Darius Antanaitis.

Kontrolować granicę z Białorusią łotewskim funkcjonariuszom pomagają litewscy pogranicznicy. 15 lipca do Łotwy udało się kolejnych dziewięciu litewskich funkcjonariuszy Straży Granicznej. Zastąpią oni dziewięciu funkcjonariuszy pełniących służbę na Łotwie od 1 lipca. Litewscy pogranicznicy, działając pod koordynacją łotewskich kolegów, będą kontynuować patrolowanie najbardziej newralgicznych odcinków granicy Łotwy z Białorusią. ■

Stadion Narodowy z kamerą online

Plac budowy Stadionu Narodowego w Wilnie został udostępniony internautom. Dzięki całodobowej transmisji na żywo mieszkańcy mogą na bieżąco obserwować postępy jednej z najważniejszych inwestycji sportowych na Litwie. Plac budowy Stadionu Narodowego można śledzić przez całą dobę za pośrednictwem kamery zainstalowanej na dachu centrum handlowo-rozrywkowego „Akropolis”. Transmisja internetowa obejmuje główny obszar budowy i ma być dostępna aż do otwarcia obiektu.

„Stadion Narodowy to jeden z najważniejszych projektów infrastruktury sportowej na Litwie, dlatego zainteresowanie ludzi jego budową jest całkowicie naturalne.

Ponieważ nie możemy zaprosić wszystkich na plac budowy, stworzyliśmy możliwość śledzenia tego procesu przez internet” — mówi mer Wilna Valdas Benkunskas.

Stadion Narodowy powstaje jako część wielofunkcyjnego kompleksu promującego zdrowie, edukację, kulturę i aktywność społeczną. W jego skład wejdzie osiem obiektów: Stadion Narodowy, muzeum sportu, hala sportowa, trzy boiska treningowe, stadion lekkoatletyczny, centrum kultury i edukacji z biblioteką oraz przedszkole na 300 miejsc.

Nowy kompleks ma zapewnić nowoczesne warunki do treningów i organizacji zawodów sportowych, a także stworzyć przestrzeń do organizacji wydarzeń kulturalnych i społecznych. Inwestycja ma również przyczynić się do rozwoju turystyki oraz ożywienia gospodarki Wilna.

Zgodnie z umową koncesyjną zakończenie budowy, wraz z certyfikacją obiektu, powinno nastąpić do końca lutego 2028 r. Koncesjonariusz zapowiedział jednak, że planuje ukończyć stadion już w czwartym kwartale 2027 r.

Oczywiście byłoby to rozwiązanie ostateczne — mówi nowy minister spraw wewnętrznych Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Opr. J.B. na podst. Vilnius.lt

Szkaplerz Matki Bożej – znak opieki Maryi, który przetrwał ponad 750 lat

Honorata Adamowicz

16 lipca Kościół katolicki obchodzi wspomnienie Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel, znane jako święto Matki Bożej Szkaplerznej. To szczególnie dzień dla zakonu karmelitów, ale także dla milionów wiernych na całym świecie, którzy noszą szkaplerz jako znak zawierzenia Maryi.

— To jest historia związana ze św. Szymonem Stockiem. Według tradycji karmelitańskiej miał on objawienie Matki Bożej Szkaplerznej — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” ks. Mirosław Grabowski, proboszcz parafii św. Rafała Archanioła w Wilnie.

Jak wyjaśnia duchowny, początki tego nabożeństwa sięgają Góry Karmel w Ziemi Świętej, gdzie w XII w. zaczęły powstawać wspólnoty pustelników prowadzących życie modlitwy i kontemplacji, inspirowane duchowością proroka Eliasza.

— Z czasem z tej wspólnoty powstał zakon karmelitów, którzy szczególną czcią otaczali Matkę Bożą i obrali Ją za swoją Patronkę — tłumaczy ks. Grabowski.

W OBLICZU ZAGROŻENIA

Pierwsi karmelici wiedli życie w samotności i modlitwie na Górze Karmel. Jednak zmieniająca się sytuacja polityczna w Ziemi Świętej oraz prześladowania sprawiły, że wspólnota musiała przenieść się do Europy. Dla młodego zakonu był to czas wielkiej próby.

Według tradycji karmelitańskiej ówczesny przełożony zakonu, św. Szymon Stock, zwrócił się do Matki Bożej z prośbą o pomoc i ochronę dla karmelitów. W nocy z 15 na 16 lipca 1251 r. w Cambridge miało dojść do objawienia, podczas którego Maryja ukazała się św. Szymonowi Stockowi, przekazując mu szkaplerz — znak szczególnej opieki.

Początkowo szkaplerz był częścią habitu karmelitańskiego. Stanowił długi pas materiału opadający z przodu i z tyłu zakonnego stroju.

— Był znakiem oddania się Bogu, przyjęcia służby zakonnej oraz po-

wierzenia się opiece Matki Bożej. Przypominał także o potrzebie modlitwy, pokory i wierności Ewangelii — wyjaśnia ks. Grabowski.

Z czasem kult Matki Bożej Szkaplerznej zaczął wychodzić poza mury klasztorów. Szkaplerz stał się dostępny również dla osób świeckich. Przyjął formę dwóch małych kawałków materiału połączonych sznurkami, które nosi się na piersiach i plecach. Na jednej części znajduje się zazwyczaj wizerunek Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus, a na drugiej — wizerunek Najświętszego Serca Jezusa lub inny symbol chrześcijański.

Z biegiem czasu Kościół zatwierdził także możliwość zastąpienia tradycyjnego szkaplerza sukienego medalikiem szkaplerznym.

— Taki medalik można nosić na łańcuszku lub sznurku. Z jednej strony znajduje się zwykle wizerunek Matki Bożej, a z drugiej Najświętszego Serca Jezusa — mówi ks. Grabowski.

NIE TALIZMAN, ALE ZNAK WIARY

Szkaplerz Matki Bożej Karmelitańskiej stał się jednym z najbardziej znanych znaków maryjnej pobożności. Dla wielu katolików jest symbolem zaufania Maryi i wyrazem pragnienia pozostawania pod Jej opieką.

— Tradycja przypisuje Matce Bożej szczególną obietnicę związaną ze szkaplerzem, mówiącą o Jej pomocy wobec tych, którzy noszą go z wiarą, żyją według przykazań Bożych i pozostają wierni Chrystusowi — podkreśla ks. Grabowski.

W duchowości karmelitańskiej obecna jest także tradycja tak zwanego przywileju sobotniego, według której Maryja otacza szczególną pomocą osoby noszące szkaplerz i żyjące zgodnie z wymaganiami tego nabożeństwa.

Kościół przypomina jednak, że szkaplerz nie jest magicznym przedmiotem ani gwarancją zbawienia. Jest sakramentaliem, widzialnym znakiem wiary, który ma prowadzić człowieka do modlitwy, nawrócenia i głębszej więzi z Bogiem. Dziś szkaplerz noszą zarówno osoby starsze, jak i młodsze, a także dzieci przygotowujące się do Pierwszej Komunii Świętej.

— Szkaplerz jest znakiem opieki Matki Bożej, przypomnieniem o przynależności do Chrystusa i wezwaniem do życia w wierze — mówi ks. Mirosław Grabowski.

Ponad siedem wieków po wydaniu związanym ze św. Szymonem Stockiem szkaplerz pozostaje dla wielu wiernych symbolem nadziei, modlitwy i zawierzenia Maryi. ■

Nabożeństwo Matki Bożej Szkaplerznej z czasem jeszcze szerzej rozpowszechniło się wśród wiernych na całym świecie **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Kościół św. Janów – nowe odkrycia i piękny widok na Wilno

Piękną panoramę Wilna z tarasu widokowego dzwonnicy kościoła św. Janów można podziwiać jedynie w ciepłym sezonie, kiedy taras jest udostępniany zwiedzającym.

Justyna Giedrojć

Warto wykorzystać tę okazję, ponieważ z wysokości rozciąga się zachwycający widok na czerwone dachy kamienic, kościoły i wzgórza. Również samo wejście prawie na szczyt dzwonnicy stanowi ciekawą atrakcję. Wchodząc na taras widokowy można zwiedzić zabytkową dzwonnice, historia której sięga XVII w. Na przestrzeni kolejnych stuleci była wielokrotnie przebudowywana, dzięki czemu łączy w sobie elementy różnych stylów architektonicznych. Wnętrze budowli pozwala poznać jej dzieje oraz zobaczyć zabytkowe elementy konstrukcji.

DZWONNICA JEST NAJWYŻSZYM BUDYNKIEM NA STARÓWCE

Jej wysokość wynosi 68 m, a budowlę wieńczy krzyż o wysokości 6,2 m, wykuty przez wileńskich majstrów. Na taras, znajdujący się na wysokości 60 m, można wjechać nowoczesną windą. W dzwonnicy znajduje się wahadło Foucaulta, skonstruowane w celu zademonstrowania ruchu obrotowego Ziemi wokół własnej osi.

Nazwa upamiętnia francuskiego fizyka Jeana Bernarda Léona Foucaulta (1819-1868), który zademonstrował je w 1851 r. w Paryskim Obserwatorium Astronomicznym. Połączana kula z brązu, zainstalowana w dzwonnicy kościoła św. Janów, waży 34 kg, a długość liny wynosi 35 m. W ciągu 24 godzin płaszczyzna drgań wahadła obraca się o około 294 stopnie, czyli średnio o 12,24 stopnia na godzinę. Jest to jedyne wahadło Foucaulta na Litwie, a w Europie znajduje się zaledwie 16 takich urządzeń.

Od 7 lipca wejście na dzwonnice kościoła św. Janów (ul. Šv. Jono 12) jest możliwe wyłącznie od strony ulicy Uniwersyteckiej, przez dziedziniec Biblioteki oraz M. K. Sarbiewskiego. Dzwonnica czynna jest codziennie od godz. 10.00 do 19.00 (kasa czynna

Dzwonnica jest najwyższym budynkiem na Starówce, jej wysokość wynosi 68 m

Fot. Marian Paluszkievicz

do godz. 18.30). Bilet kosztuje 7 euro. Dla seniorów, studentów i uczniów cena wynosi 4 euro. Dla studentów i pracowników Uniwersytetu Wileńskiego wstęp jest bezpłatny.

ODŚLONIĘTO BAROKOWE FRESKI

Zwiedzając dzwonnice, nie można pominąć kościoła św. Janów, gdzie w końcu czerwca na wysokości 19 m odsłonięto XVIII-wieczne barokowe freski.

„To malowidła o niezwyklej wartości artystycznej. Nie tylko na Litwie, ale i w skali całego regionu praktycznie nie zachowały się dzieła z tego okresu o porównywalnej randze” — mówi Rimvydas Petrauskas, rektor Uniwersytetu Wileńskiego.

Jak informuje uczelnia, specjaliści od dawna wiedzieli o istnieniu XVIII-wiecznych malowideł na sklepieniach świątyni. W drugiej połowie XX w. badał je historyk sztuki Vladas Drėma. Wówczas odsłonięto i odrestaurowano kilka scen znajdujących się nad chórem organowym oraz w prezbiterium.

Przez długi czas nie było jednak wiadomo, jak duża część dekoracji zachowała się do naszych czasów.

Litewscy restauratorzy po raz pierwszy dokładnie zbadali około 2 tys. mkw. sklepień głównej nawy i okazało się, że autentyczna XVIII-wieczna warstwa malarska zachowała się na wszystkich badanych sklepieniach. Mimo wielokrotnego przemalowywania sklepień w późniejszych okresach, oryginalne kompozycje figuralne nie zostały poważnie naruszone.

Renowacja fresków postępuje powoli ze względu na trudne warunki pracy w kościele oraz ograniczone zasoby.

„Obecnie rozmawiamy z najlepszymi konserwatorami z Włoch i Polski, którzy mogliby dołączyć do projektu tej skali. Oczywiście tak ogromnego przedsięwzięcia nie da się zrealizować od razu. Będziemy pracować etapami — sklepienie po sklepieniu, krok po kroku. Zajmie to około 10-15 lat” — powiedział restaurator Aidonas Valkiūnas. ■

Dlaczego dni wolne nie zawsze relaksują?

Eksperci wskazują przyczyny

Długi weekend miał być czasem odpoczynku, a zamiast tego czujesz niepokój, rozdrażnienie lub zmęczenie? Nie jesteś wyjątkiem. Specjaliści wyjaśniają, dlaczego dla niektórych osób dni wolne stają się źródłem napięcia zamiast regeneracji.

Wielu mieszkańców wykorzystuje święta przypadające w środku tygodnia, by zorganizować sobie dłuższy odpoczynek. Choć przerwa od pracy ma sprzyjać odpoczynkowi, nie dla wszystkich oznacza poprawę samopoczucia. U części osób czas wolny może wywoływać odwrotny efekt — zamiast relaksu pojawiają się napięcie, drażliwość czy niepokój.

Z danych Narodowego Indeksu Samopoczucia, zainicjowanego przez sieć aptek Eurovaistinè, wynika, że połowa mieszkańców odczuwa niepokój bez wyraźnej przyczyny. Jednocześnie mniej niż cztery na dziesięć osób przynajmniej od czasu do czasu świadomie przeznacza czas na relaks, a jedna trzecia nie stosuje żadnych praktyk pomagających się wyciszyć.

„Dane te wskazują na istotną różnicę: niepokój jest dla wielu już znanym stanem, jednak wciąż brakuje nawyków, które pomogłyby sobie z nim radzić. Często liczymy na to, że relaks nastąpi samoczynnie — wystarczy kilka wolnych dni, wyjazd lub po prostu oderwanie się od pracy. Widzimy tu jednak bardzo wyraźny kierunek — ludzie potrzebują więcej praktycznej wiedzy, jak zrozumieć swój stan emocjonalny i jak pomóc sobie w odnalezieniu równowagi, zanim napięcie stanie się codziennością” — mówi Eglè Laskauskaitė, kierowniczka ds. działalności farmaceutycznej w Eurovaistinè.

„CHOROBA CZASU WOLNEGO”

Jak wyjaśnia psychoterapeuta Dainius Jakučionis, w literaturze naukowej zjawisko pogorszenia samopoczucia podczas weekendów i urlopów określane jest mianem „leisure

sickness” („choroby czasu wolnego”). Termin ten opisał w 2002 roku holenderski badacz Adas Vingerhoets wraz ze współpracownikami.

„Nie jest to rzadkie ani »nienormalne«, jak może się to zupełnie bezpodstawnie wydawać. Część osób właśnie w weekendy lub podczas wakacji zaczyna czuć się gorzej: odczuwa zmęczenie, bóle głowy, drażliwość lub niepokój. Dzieje się tak, ponieważ ludzki mózg przyzwyczaił się do funkcjonowania w trybie napięcia i w ciągu tych kilku dni nie zdąży się zrelaksować. Potrzeba na to czasu” — mówi psychoterapeuta.

NIEDOKOŃCZONE ZADANIA I ALKOHOL NIE POMAGAJĄ

Specjalista zwraca uwagę, że odpoczynek utrudniają także pozostawione przed weekendem obowiązki. Odwołuje się do tzw. efektu Zeigarnika, czyli tendencji do ciągłego powracania myślami do niedokończonych zadań.

„Jeśli przed dniami wolnymi zostawiliśmy wiele niedokończonych zadań, mózg wciąż nam o nich przypomina. To tak, jakby w głowie było otwartych kilka okien przeglądarki, których za nic nie możemy zamknąć. Dlatego człowiek

jednocześnie wciąż myśli o tym, co trzeba zrobić, czego nie zdążył, co czeka go w poniedziałek” — mówi Dainius Jakučionis.

Dodatkowym czynnikiem może być alkohol, który często towarzyszy długim weekendom. Jego spożywanie może pogarszać sen, nastrój i nasilać uczucie niepokoj.

JAK SKUTECZNIE ODPOCZYWAĆ?

Zdaniem specjalisty odpoczynek powinien być świadomym przejściem z trybu napięcia do regeneracji. W praktyce oznacza to odcięcie się od obowiązków zawodowych, zapewnienie sobie odpowiedniej ilości snu, wybieranie przyjemnych aktywności, unikanie przeładowanego planu oraz zachowanie wpływu na sposób spędzania wolnego czasu.

Jeżeli jednak niepokój podczas dni wolnych pojawia się regularnie i staje się silniejszy niż stres związany z pracą, warto zastanowić się nad jego przyczynami. Jak podkreśla psychoterapeuta, może to być sygnał, że człowiek utożsamia własną wartość wyłącznie z produktywnością lub ma trudność z prawdziwym odpoczynkiem i regeneracją. ■

Opr. J.B. na podst. inf. zenpr.lt

Niepokój i zmęczenie po dniach wolnych mogą być objawem tzw. „choroby czasu wolnego” Fot. magnific.com

Polski czy litewski Bałtyk? Nie ceny, lecz atrakcje przesądzają o wyborze miejsca na wakacje

Honorata Adamowicz

O wyborze kierunku decydują nie tylko odległość, ale także ceny noclegów, koszt wyżywienia, szerokość plaż oraz liczba atrakcji dla rodzin. Sprawdzamy, gdzie można wypocząć taniej, co oferują oba wybrzeża i dla kogo lepszym wyborem będzie litewski, a dla kogo – polski Bałtyk.

„ZOBACZYĆ COŚ INNEGO”

— W tym roku postanowiliśmy wybrać się nad polski Bałtyk. Od początku wiedzieliśmy, że nie jedziemy tam po to, żeby zaoszczędzić, bo ceny są bardzo podobne do tych na litewskim wybrzeżu. Chcieliśmy po prostu zobaczyć coś innego. Połaga i litewskie wybrzeże świetnie nadają się na kilkudniowy wypoczynek, ale my już praktycznie wszystko tam zobaczyliśmy. Dlatego tym razem zdecydowaliśmy się na Polskę. Jest tam znacznie więcej miejsc do odwiedzenia, atrakcji dla dzieci i dorosłych oraz możliwości aktywnego spędzania czasu. Dzięki temu można zaplanować dłuższy urlop i każdego dnia odkrywać coś nowego — mówi nam Wilnianka Agata, która właśnie odpoczywa w Gdańsku.

NOCLEGI? RÓŻNICE NIEWIELKIE

Choć wielu osobom wydaje się, że wypoczynek nad polskim Bałtykiem będzie znacznie tańszy niż na litewskim wybrzeżu, w praktyce różnice okazują się niewielkie. Dotyczy to przede wszystkim noclegów. Za podobny standard zakwaterowania trzeba zapłacić zbliżoną kwotę po obu stronach granicy. Bez większego problemu można znaleźć pensjonat lub kwartę dla dwóch osób w cenie około

Dla wielu mieszkańców Litwy letni urlop nad Bałtykiem to nieodłączny element wakacyjnych planów. Coraz częściej jednak pojawia się pytanie: pozostać na litewskim wybrzeżu, czy może wybrać się nad polskie morze?

Krótki bądź dłuższy odpoczynek nad Bałtykiem dla wielu mieszkańców jest nieodłączną częścią sezonu letniego **Fot. Jonas Balčiūnas, ELTA**

50 euro za dobę. Ostatecznie więc o wyborze miejsca wypoczynku częściej decyduje liczba atrakcji i chęć poznania nowych miejsc niż możliwość zaoszczędzenia na wakacyjnym budżecie.

JEDZENIE KOSZTUJE PODOBNIEM, ALE ATRAKCJI JEST WIĘCEJ

— Mieszkamy w czterogwiazdkowym hotelu, położonym niedaleko morza. Za dobę ze śniadaniem płacimy 150 euro. Podobne ceny można znaleźć także na litewskim wybrzeżu. Jeśli chodzi o jedzenie, jest tu trochę taniej, ale nie powiedziałabym, że różnica jest bardzo duża. Obiad dla trzech osób — pierwsze i drugie danie, napoje oraz deser — kosztuje około 100 euro, choć mówimy już o bardziej wyszukanych potrawach. Natomiast gofr nad morzem kosztuje około 8 euro, a lody można kupić za 3-5 euro. Ceny są więc bardzo podobne. Jeśli jednak chodzi o roz-

rywkę, to tutaj jest jej zdecydowanie więcej, zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Co więcej — atrakcje są tańsze niż na litewskim wybrzeżu — mówi nam Agata.

Przyznaje, że osoby chcące ograniczyć wydatki mogą zaoszczędzić na wyżywieniu, kupując produkty w sklepach i przygotowując posiłki we własnym zakresie. Jej zdaniem w takim przypadku koszty są nawet nieco niższe niż nad litewskim Bałtykiem. Podkreśla jednak, że taki sposób spędzania urlopu odbiera część przyjemności z wakacyjnego wypoczynku. Dodaje, że po uwzględnieniu wszystkich kosztów — dojazdu, noclegów i wyżywienia — oszczędności praktycznie nie ma. Cieszy się jednak, że jej rodzina wybrała w tym roku Gdańsk, ponieważ oferuje on znacznie więcej atrakcji oraz miejsc wartych zobaczenia niż litewskie wybrzeże. ■

Alsysis: o desowietyzacji powinni decydować eksperci, nie samorządy

Spór o przyszłość procesu desowietyzacji na Litwie nabiera tempa. Desygnowany minister kultury Lukas Alsysis jasno opowiedział się przeciw przekazaniu kluczowych decyzji samorządom, wskazując na ryzyko dla państwowej polityki pamięci historycznej.

Podczas poniedziałkowego spotkania 13 lipca Lukas Alsysis potwierdził z opozycyjną frakcją Związku Ojczyzny-Litewskich Chrześcijańskich Demokratów, że podtrzymuje stanowisko Ministerstwa Kultury w tej sprawie — przekazanie kompetencji samorządom mogłoby prowadzić do niespójnej polityki pamięci historycznej oraz nierównomiernego stosowania prawa.

„Czy będę reprezentował tę przedstawioną opinię? Tak, ponieważ sam byłem częścią zespołu, który sformułował tę opinię. Byłoby to bardzo śmieszne (...), gdybym się wycofał lub zmienił zdanie. Pozostaję przy tej opinii” — powiedział Lukas Alsysis.

DECYZJE POWINNY NALEŻEĆ DO EKSPERTÓW

Zdaniem Alsysisa o tym, czy dany obiekt publiczny propaguje reżim autorytarny lub totalitarny, powinni decydować specjaliści, a nie władze lokalne.

„Odbyło się wiele roboczych dyskusji, również z przedstawicielami samorządów, że być może w wielu przypadkach ułatwiłoby to procesy niektórym samorządom i pozwoliłoby im lepiej sobie z tym poradzić, ale, cóż, ryzyko pozostaje. Ludzie, którzy być może chcieliby uporządkować sprawę i usunąć ten czy inny obiekt, w 2027 r. (po wyborach samorządowych — red.) mogą zmienić zdanie. My jako państwo i jako Ministerstwo Kultury musimy zapewnić, by oceniła to osoba posiadająca odpowiednie kompe-

„My jako państwo i jako Ministerstwo Kultury musimy zapewnić, by oceniła to osoba posiadająca odpowiednie kompetencje” — powiedział minister kultury Lukas Alsysis. Fot. Julius Kalinskas, ELTA

tencje” — powiedział desygnowany minister kultury.

Dodał również, że konieczne jest utrzymanie podmiotu lub struktury posiadającej odpowiednie kompetencje do wydawania opinii i podejmowania decyzji w sprawach związanych z desowietyzacją.

SPÓR O PRZYSZŁOŚĆ SYSTEMU

Zakaz propagowania reżimów totalitarnych i autorytarnych oraz ich ideologii obowiązuje na Litwie od maja 2023 r. Przepisy przewidują usuwanie z przestrzeni publicznej pomników, nazw ulic, placów i innych obiektów oraz symboli związanych z reżimami totalitarnymi i autorytarnymi, a także grobów żołnierzy radzieckich.

Obecnie sprawę rozpatruje Komisja ds. Desowietyzacji, a ostateczne decyzje podejmuje dyrektor generalny Centrum Badań nad Ludobójstwem i Ruchem Oporu na Litwie (LGGRTC). Zarządca obiektu ma następnie maksymalnie trzy miesiące na wykonanie decyzji.

Niektóre zalecenia komisji spotkały się jednak ze sprzeciwem części samorządów, które odmówiły usunięcia wskazanych nazw lub obiektów.

PROJEKT ZMIAN NADAL BEZ ROZSTRZYGNIĘCIA

W czerwcu ubiegłego roku socjaldemokraci zaproponowali likwidację Komisji ds. Desowietyzacji i przekazanie uprawnień samorządom. W odpowiedzi członkowie komisji złożyli rezygnację, a od ponad roku w tej dziedzinie nie są podejmowane nowe decyzje.

Jesienią ubiegłego roku Sejm poparł projekt zmian i zwrócił się do rządu o opinię. Ministerstwo Kultury przygotowało kilka wersji stanowiska — od utrzymania komisji po przekazanie jej funkcji grupie ekspertów powołanej przez LGGRTC.

W najnowszym projekcie stanowiska rządu Ministerstwo Kultury podkreśliło, że eliminacja symboliki reżimów totalitarnych jest elementem ochrony tożsamości państwowej, wartości konstytucyjnych oraz bezpieczeństwa narodowego. Resort ocenił, że przekazanie tych kompetencji samorządom mogłoby prowadzić do niespójnej polityki pamięci historycznej oraz nierównomiernego stosowania prawa, w wyniku czego identyczne lub podobne obiekty byłyby oceniane w różny sposób. ■

Opr. J. B. na podst. BNS

Hołd dla litewskich bohaterów: w Polsce powstaje nowy film o locie „Lituaniki”

Pamięć o ich historycznym locie przetrwała dziesięciolecia i do dziś stanowi piękny pomost łączący nasze narody. 19 lipca w Pszczelniku, na polskiej ziemi, po raz kolejny — z należnymi honorami, oddany zostanie hołd Steponasowi Dariusowi i Stasysowi Girėnasowi w 93. rocznicę katastrofy.

Dla ekipy realizującej nowy, szeroko zakrojony film dokumentalny o locie „Lituaniki”, będzie to moment szczególnej zadumy, ale i determinacji, by duma z wyczynu pilotów wybrzmiała na wielkim ekranie w nowoczesnej formie.

PRAGNĘLI POŁĄCZYĆ NOWY JORK W KOWNEM

W nocy z 16 na 17 lipca 1933 r. zapisała się jedna z najbardziej dramatycznych, a zarazem heroicznych kart w historii światowego lotnictwa. Litewscy piloci Steponas Darius i Stasys Girėnas podjęli próbę bezpośredniego przelotu przez Atlantyk na pokładzie jednosilnikowego samolotu Bellanca CH-300 Pacemaker o nazwie „Lituanica”. Ich celem było połączenie Nowego Jorku z Kownem. Po 37 godzinach i 11 minutach wyczerpującego lotu, zaledwie 650 kilometrów od celu, samolot rozbił się w lesie pod Pszczelnikiem, w Polsce,

na terenie dzisiejszego województwa zachodniopomorskiego. Katastrofa przerwała lot, który na zawsze wszedł do historii jako symbol odwagi, determinacji i marzenia o przekraczaniu granic niemożliwego.

W 93. rocznicę tragedii pamięć o litewskich lotnikach pozostaje żywa. Centralne uroczystości rocznicowe odbędą się 19 lipca w Pszczelniku, przy pomniku upamiętniającym miejsce katastrofy. To wydarzenie od lat gromadzi przedstawicieli władz, dyplomacji, środowisk historycznych oraz mieszkańców regionu, dla których historia „Lituaniki” stanowi ważny element wspólnego dziedzictwa Polski i Litwy.

WSPÓLNY HOŁD

Tegoroczne obchody mają także szczególny wymiar dla świata kultury i filmu. Równolegle trwają zaawansowane prace nad nowym pełnometrażowym filmem dokumentalnym pod roboczym tytułem „Lituanica”. Produkcja oparta jest na szeroko zakrojonych, międzynarodowych badaniach archiwalnych oraz nowoczesnych rekonstrukcjach CGI, które pozwalają z wyjątkową precyzją odtworzyć przebieg lotu i ponownie przeanalizować możliwe przyczyny katastrofy z 1933 r. Znaczenie pamięci o lotnikach oraz

powstającego filmu podkreśla Wiesław Wierzchoś, konsul Republiki Litewskiej w Szczecinie:

„Lot »Lituaniki« jest dla Litwinów symbolem niezłomnego ducha i miłości do ojczyzny. Tragedia w Pszczelniku połączyła nasze narody wspólną pamięcią. Cieszę się, że w rocznicę tych wydarzeń nie tylko spotykamy się przy pomniku, lecz także wspieramy inicjatywy takie jak powstający film dokumentalny. To niezwykle ważne, by ta uniwersalna historia odwagi i marzeń została opowiedziana na nowo, w nowoczesnej formie, docierając do kolejnych pokoleń”.

Uroczystości w Pszczelniku oraz realizowany film dokumentalny są wspólnym hołdem dla bohaterów, którzy niemal sto lat temu udowodnili, że granice istnieją tylko po to, by je przekraczać. „Jako twórcy tego dokumentu czujemy ogromną odpowiedzialność, by niesamowita historia Dariusza i Girėnasa wybrzmiała z należyтым szacunkiem, ale i w sposób angażujący dla współczesnego widza. Wierzymy, że połączenie nowo odkrytych archiwaliów z najnowocześniejszymi technologiami wizualnymi pozwoli nam przywrócić do życia tę lotniczą legendę w niespotykanej dotąd skali” — dodaje producent filmu Robert Lewandowski. ■

Leszek Wątróbski

■ Pszczelnik. Wspólne zdjęcie przy pomniku lotników litewskich Fot. Leszek Wątróbski

Ceny to nie wszystko. Badanie pokazuje, jakich mieszkań szukają Litwini

Najnowsze badanie pokazuje, że większość mieszkańców coraz śmielej planuje zakup droższych mieszkań. Zamiast szukać najtańszych ofert, większość celuje w nieruchomości warte ponad 100 tys. euro. Sprawdziliśmy, co stoi za tą zmianą.

CORAZ DROŻSZE WYBORY KUPUJĄCYCH

Ponad połowa mieszkańców naszego kraju planujących zakup nieruchomości poszukuje mieszkań lub domów o wartości przekraczającej 100 tys. euro. Wynika to z najnowszego badania przeprowadzonego na zlecenie banku SEB, które wskazuje na wyraźną zmianę preferencji nabywców.

Z danych wynika, że około 22 proc. osób planujących zakup mieszkania zamierza przeznaczyć na ten cel od 50 do 100 tys. euro. Po około 20 proc. respondentów rozgląda się za nieruchomościami w przedziale cenowym 100-150 tys. euro oraz 150-200 tys. euro. Z kolei blisko 14 proc. potencjalnych nabywców interesuje się ofertami wartymi ponad 200 tys. euro.

Najmniejszym zainteresowaniem cieszy się najtańszy segment rynku. Zakup nieruchomości o wartości do 50 tys. euro planuje jedynie 9,5 proc. Litwinów.

POPYT NA KREDYTY ROŚNIE

Bank SEB wskazuje, że litewski rynek kredytów mieszkaniowych utrzymuje trend wzrostowy, od stycznia do maja jego wartość zwiększyła się o 16 proc.

„Rynek kredytów mieszkaniowych na Litwie w tym roku nadal wykazuje tendencję wzrostową — od stycznia do maja jego objętość wzrosła o 16 proc. Świadczy to o tym, że ludzie, pomimo sytuacji geopolitycznej, nadal są gotowi inwestować we własne mieszkanie. Sprzyjające warunki stwarza stabilny rynek pracy i systematycznie rosnące wynagrodzenia, dlatego wielu mieszkańców czuje się na tyle pewnie, że decyduje się na dłu-

goterminowe zobowiązanie finansowe” — mówi Simonas Norbutas, dyrektor Departamentu Finansowania Klientów Prywatnych w SEB.

Zdaniem banku stabilna sytuacja na rynku pracy oraz systematyczny wzrost wynagrodzeń wzmacniają poczucie bezpieczeństwa finansowego mieszkańców i zachęcają do podejmowania wieloletnich zobowiązań związanych z zakupem własnego mieszkania.

ESTONIA LIDEREM

Choć rynek kredytów mieszkaniowych na Litwie nadal się rozwija, jednak pod względem aktywności w krajach bałtyckich pierwsze miejsce zajmuje Estonia. Na jednego mieszkańca przypada tam 225 euro udzielonych kredytów mieszkaniowych, podczas gdy na Litwie jest to 116 euro, a na Łotwie 54 euro.

Średnia kwota kredytu pozostaje jednak zbliżona. Na Litwie wynosi 124 tys. euro, w Estonii 148 tys. euro, a na Łotwie 100 tys. euro.

LICZY SIĘ JAKOŚĆ

Zdaniem przedstawiciela SEB zmienia się podejście mieszkańców do zakupu nieruchomości. Coraz częściej traktują ją jako długoterminową inwestycję i wybierają mieszkania oraz domy o wyższym standardzie.

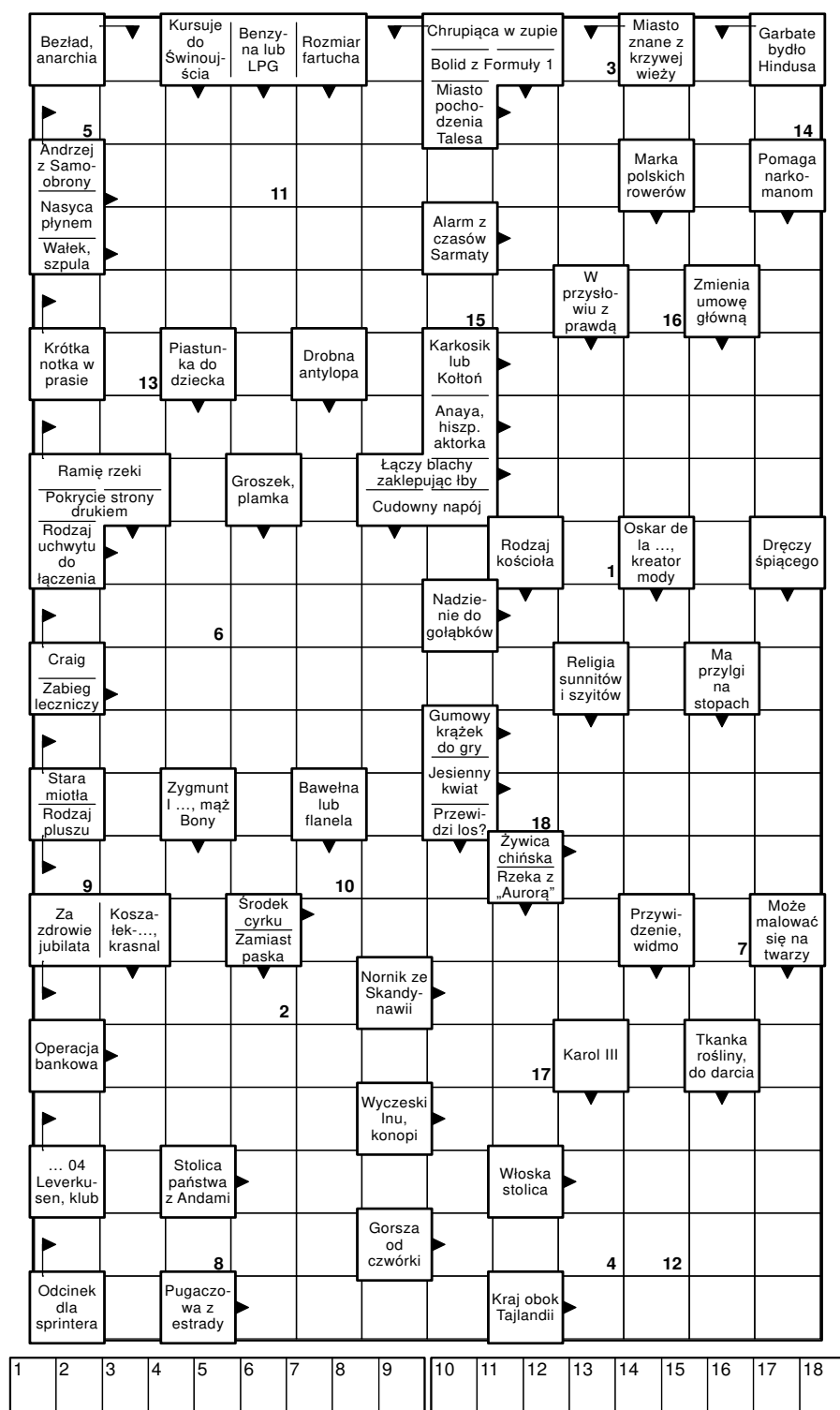
„Rozwój litewskiego rynku nieruchomości w ostatnich latach oraz zmiana postrzegania wartości mieszkania przez nabywców stworzyły nową rzeczywistość. Dzisiaj Litwini nie szukają po prostu dachu nad głową, czy jak najtańszych metrów kwadratowych, ale trwałej, długoterminowej inwestycji. Fakt, że ponad jedna trzecia osób planujących zakup mieszkania rozważa kwotę wyższą niż 150 tys. euro, wskazuje, że mieszkańcy kierują się w stronę wysokiej jakości, energooszczędnych mieszkań w dużych miastach lub domów nowszej konstrukcji w rejonach” — mówi Simonas Norbutas.

Opr. J.B. na podst. SEB

Na litewskim rynku mieszkaniowym coraz większym zainteresowaniem cieszą się droższe nieruchomości Fot. Marian Paluszkiewicz

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 14-15 LIPCA

Poziomo: KOMPAS - INTEL - MISTYKA - WARIAT - MAHOŃ - LASKOWIK - IRAN - JAKOŚĆ - KREDA - RABAT - LEPIDŁO - LAKIER - SUSZA - DOSKOK - ZATARG - WAKAT - ODPRAWA - GORZÓW - IGLAK - OPASKA - LABA - FANTASTA - TRZY - MELA - KAMAZ - SEPTET - BAJT - KARO - ZAPĄŁ - ANATOM

Pionowo: SOMALIA - ŁADACO - OFIARA - MIRA - KLEKOT - ROPA - PSISKO - PISARZ - ANTABA - ATAK - ŚWIEKR - STRZAŁ - SYTOŚĆ - DROGOWSKAZ - ASYSTA - MIAMI - KROS - WPIS - AKIRA - UTARG - LAMPKA - UTAH - REBUS - KALIA - ETAT - OSADA - ZJAWA - BOLERO - KLEŃ - NATKA - TAKSA - ATOM

Hasło: Kryterium wartości

Uśmiechnij się!

Kierowca ciężarówki pyta stojącego nad brzegiem rzeki policjanta:

– Jak tu można się przedostać na drugą stronę rzeki?

Policjant:

– Można przejechać przez rzekę, tu jest bardzo płytko.

Samochód wjeżdża do rzeki i znikła pod wodą.

Policjant myśli sobie:

– Jak to jest, przed chwilą przeszła tędy kaczka i było jej ledwo po pas.

***

Mój wujek mawia:

– Skrzypce, altówka, no wiolonczela to jeszcze... ale fortepian, kontrabas, harfa to już nie...

– A co, on muzyk?

– Nie, tragarz.

***

Rozmawiają dwaj starsi panowie z brzuszkami:

– Podobno codziennie intensywnie uprawiasz gimnastykę?

– To prawda.

– A możesz już dotknąć swoją prawą ręką lewej nogi?

– Jeszcze nie, ale już zaczynam ją widzieć.

***

Wpada facet do księgarni i sapiąc, pyta sprzedawcę:

– Czy to pan sprzedawał wczoraj mojej żonie książkę kucharską?

– Ja, a co się stało?

– Zaraz pan się dowie! Zabieram pana do mnie na obiad!

***

Pogrzeb multimilionera. W orszaku pogrzebowym skromnie ubrany Jasiu zalewa się łzami i głośno lamentuje.

– Czy nieboszczyk był twoim krewnym?

– Nie, nie był krewnym – odpowiada łkając Jasiu – dlatego płaczę!

***

Kolega pyta Czesława:

– Byłeś wczoraj na brydżu?

– Nie! Helena zdecydowała, że nie mam chęci tam iść.

***

Żona do męża:

– Mam dla ciebie dobre wieści!

– Jakież!

– Nie na darmo opłaciłeś autocasco.

**SOL
ORIENS**

PÓŁKOLONIE TEATRALNE

 20-24 LIPCA

 WIEK 7-10 LAT

 OD 8:00 DO 17:00

 Antakalnio g 76

 Tel : +370 679 79839 email: my.sol.orient@gmail.com

 Facebook Sol Oriens

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie

doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
  - komputery • monitory
  - kamery wideo
  - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
  - radiotelefony
  - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

TOWARY ELEKTRYCZNE:

- Anteny   ■ Odbiorniki
- Narzędzia   ■ Pulpity
- Głośniki   ■ Przewody
- Akumulatory

www.taisykla.com
tel. +370 655 22 234

LIUCINA JAKOVIČ

Certyfikowana broker nieruchomości
+370 635 215 06; liucina.jakovic@vilniausturtas.lt
www.vilniaus-turtas.lt; Ulonų g. 5, Vilnius (IV aukštas)

Pomagam spełniać marzenia o nowym domu.
Skuteczna sprzedaż i bezpieczny zakup nieruchomości w Wilnie i rejonie wileńskim.

Serwis pojazdów użytkowych
**poszukuje pracowników na stanowiska:
mechanik samochodowy, elektryk samochodowy.**

Oferujemy konkurencyjne wynagrodzenie
1200-3000 € netto na rękę miesięcznie
oraz dobre warunki pracy.

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt
telefoniczny pod numerem: **+370 655 15964.**

**Festiwal
MUZYKA W PAŁACU BALIŃSKICH
W JASZUNACH 2026**
5 lipca - 16 sierpnia

Organizatorzy:

Festiwal finansują:

Patronat honorowy koncertu Orkiestry instrumentalnej
Dawnych Warszawskiej Opery Kameralnej
„Musicalis Antiqua Collegium Varsoviense”

Patronat medialny:

**WSTĘP
WOLNY!**

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Bajnutki”
07.35 „ALCHEMIK”
07.50 „Pożyteczni.pl”
08.15 „Przepis dnia”
08.19 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.40 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.40 „Jesteśmy stąd”
09.45 „Prze-strzeń pamięci”
10.15 „Z Historią na Ty”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Bajnutki”
11.45 „Anna Dymna – spotkajmy się”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae”
13.30 „Polacy to wiedzą”
13.55 „To jest grane – wakacyjnie”
14.25 F. dok. „Śniadanie w Wannsee”
15.20 „Jesteśmy stąd”
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęcia”
17.10 „ALCHEMIK”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Ex Libris”
18.00 S. „Za marzenia”
18.45 „Całkiem niezła historia”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.25 „Kobiety w drodze”
20.55 „Całkiem niezła historia”
21.10 „Program informacyjny”

21.40 S. „Komisarz Alex”
22.25 „Z pamięci”
22.30 S. „Siostry”
23.10 „Res Poloniae”
23.35 „Info Wilno”
23.55 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00.00 „Studio Wilno”
00.35 „Prze-strzeń pamięci”
01.00 S. „Za marzenia”
01.45 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain – miejsca nieznane”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „Chleb i gry”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Oxen”
22.20 S. „ Fargo”
23.15 S. „Kalendarz Natury. Czerwiec”
00.10 S. „Doc Martin”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim.
 „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”

11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Od...do...
20.00 „Niebezpieczne związki”
21.00 „Zaskocz mnie”
21.30 Wiadomości
22.30 „Kochanica króla Jeanne du Barry” dramat
00.50 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Gospodarstwa domowe ożywają”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwa
12.30 Jesteśmy Ukraińcami
13.00 Myśli na święta
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert
16.00 Euromaxx
16.30 Kuchnia Beaty
17.30 „Clint Eastwood. Ostatnia legenda” film dok.
18.30 Przeznaczenie
19.15 Euromaxx
19.30 „Wiszące ogrody” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Pamfir” dramat
23.15 Euromaxx
23.30 Pociąg niecała pędzła do portretu państwa
00.00 S. „Dzika Dolina”
6.00 „Świat we-

dług kobiet”
7.00 „Szczęśliwy dom”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dzi-kie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 Program sportowy
20.00 Mecz kwalifikacyjny Ligi Konferencyjnej UEFA. „Żalgiris” – „Petrovac”
22.00 „Krocząc wśród cieni” dramat
00.25 „Terminator: Mroczne przeznaczenie” film fab.

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.20 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2” film fab.
22.45 „Wyspa” thriller

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.00 Sad i ogród
08.30 „Drogi partyzanckie” film dok.
09.30 S. „Kobiety

kłamią lepiej”
10.30 „Šarūnas Marčiulionis” film dok.
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Rozmowy nad morzem”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Cel podróży
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Nieodkryta Rosja”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

6.00 „Mężczyźni z gór”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprzątaczki domowe”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Romeo i Julia”
14.00 S. „Dron”
15.00 „Mężczyźni z gór”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Kobra”
19.00 „Skazani” dramat
19.30 Przegląd Mistrzostw Świata w piłce nożnej
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Dungeon Siege: W imię król 2” dramat
22.40 S. „See”
00.20 S. „Romeo i Julia”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatrzać ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawie żonaty”
10.00 S. „List

pożegnalny"

11.00 S. „Mistrzowie zbrodni"**12.00** S. „Tajemnice Majorki"**13.00** S. „Prawo i porządek"**14.00** S. „Alert."

Jednostka ds. Osób Zaginionych"

15.00 S. „Anupamaa"**15.35** S. „Man-gal Lakshmi"**16.30** S. „Niewidoma"**18.00** S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"**19.00** S. „Tajemnice Majorki"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** S. „Cold Valleys"**22.55** S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych"**23.40** S. „Tatort"**06.00** S. „Splątane losy"**06.50** S. „Akacyjowa 38"**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"**08.30** „Dobre historie"**09.00** „Serwis Info"**09.10** S. „Janosik"**10.15** S. „Ranczo"**11.10** S. „Komisarz Alex"**12.05** S. „Ojciec Mateusz"**13.00** Serwis Info**13.10** Agrobiznes**13.45** „To się opłaca"**13.55** „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem" film dok.kj,m**15.00** S. „Splątane losy"**16.00** „Serwis Info"**16.25** „Gra słów. Krzyżówka"**17.00** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.25** „Jaka to melodia?"**19.05** „Reporterzy"**19.25** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** S. „Ojciec Mateusz"**22.25** Sprawa

dla reportera

23.25 „Cichy front"**00.15** „Morderstwa w Chantilly" film fab.**07.15** „Reminiscencje z Opola"**07.45** „Tamte lata, tamte dni"**08.25** S. „Rawhide"**09.30** S. „Do przerwy 0:1"**10.10** „Zemsta"**12.10** „Reżyserzy"**13.00** „Zajęcia dydaktyczne"**14.15** S. „Noce i dnie"**15.20** „Fuks"**17.05** S. „Do przerwy 0:1"**18.25** „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka"**19.00** S. „Rawhide"**20.00** „Czwartkowy klub filmowy: Katyn"**22.15** „Jeff Beck. Wiecznie w trasie"**00.00** „Przysięga Ireny"**07.00** „Dziennik Regionów"**07.20** „Dlaczego krowa..."**07.30** „Słownik polsko@polski"**08.00** „Rosół polski"**08.30** „Pytanie na śniadanie"**12.30** Stacja Innowacja**12.50** Przepis dnia**13.00** Polacy Światu**13.10** S. „Miłość nad rozlewiskiem"**14.50** „Daję słowo"**15.40** „Turystyczna Jazda"**16.00** „Słowo daję!"**16.10** „Tamte lata, tamte dni"**16.40** „Słownik polsko@polski"**17.10** „Rozrywka Retro"**17.30** S. „Barwy szczęścia"**18.00** „Gra słów. Krzyżówka"**18.30** „Teleexpress"**18.50** „Te-

leexpress Extra"

19.15 „UNESCO: Skarby Polski"**19.45** Info Wilno**20.05** „Wileńszczyzna w obiektywie"**20.15** S. „Ranczo"**21.10** Program informacyjny**21.50** „Korona Gór Polski"**22.20** „Polonia 24. Tygodnik"**23.25** S. „Proflerka Jastrzę"**00.15** Dziennik Regionów**07.25** „Był taki dzień"**07.27** „Słownik polsko@polski"**07.50** „Okrasa łamie przepisy"**09.10** „Było, nie minęło"**09.30** S. „Czterdzieciolatek – dwadzieścia lat później"**10.30** „W Polskę jedziemy"**10.55** „Korona Gór Polski"**11.20** „Myśliciele"**11.25** „Wszystkie kolory świata"**12.15** „Na Tropach Historii"**12.30** „Ex Libris"**12.50** „Podziemne Włochy"**13.45** „Ludzie i maszyny"**14.15** „Leśne rzeki"**14.55** „Zamki kresowe Rzeczypospolitej"**15.15** S. „Królowie"**15.40** S. „Czterdzieciolatek – dwadzieścia lat później"**16.35** „Koło historii"**17.10** „Sensacje XX wieku"**19.15** S. „Tajemnica twierdzy szyfrów"**20.00** „Ex Libris"**20.20** „I nie widziałem ich więcej żywych"**21.05** „Flesz historii"**21.25** S. „Oficer"**22.20** „Księża wolności 1914–1981"**22.45** „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny"**23.00** „Fundusz

Obrony Narodowej"

23.45 „Oni byli pierwsi... Lubelski lipiec 1980"**00.45** „Sensacje XX wieku"**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** Sanktaria polskie**01.55** Poczet Wielkich Polaków**02.00** Anioł Pański**02.05** Ma się rozumieć**02.15** Rozmowy niedokończone**03.25** Święty na każdy dzień**03.30** Bóg z nami**03.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**04.00** Informacje dnia**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Polski Punkt Widzenia**06.00** Mój przyjaciel Laluś**07.00** Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu**08.00** Po stronie prawdy**08.55** Poczet Wielkich Polaków**09.00** Informacje dnia**09.15** Polski Punkt Widzenia**09.35** Słowo życia**09.40** Dzielną niewiastą**09.55** Święty na każdy dzień**10.00** Na zdrowie**10.20** Bóg z nami**10.30** Edmund Przyjaciel dzieci i wszystkich ludzi**10.50** Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy niedokończone**12.25** Myśląc Ojczyzna**12.35** Przyroda i ludzie**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Wykłady z kongresu**13.50** Mateczniki Polskości**14.00** Tu był Prymas

Kardynał Wyszyński w Studzienicznej

14.20 Przegląd

katolickiego tygodnika „Niedziela"

14.30 Msza święta z Jasnej Góry**15.20** Muzyczne chwile**15.30** 20 czerwca 1941 roku**16.00** Po stronie prawdy**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat**17.35** Sól ziemi**18.05** Akademia prolife**18.15** Muzyczne chwile**18.30** Odpowiedzialni za Kościół**18.55** Poczet Wielkich Polaków**19.00** Anioł Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Rozmowy niedokończone**20.25** Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia"**20.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Historia**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski Punkt Widzenia**23.00** Głos serca**23.45** Powstań-
czym śladem**7.00** „Mistrzowie samochodów"**10.00** „Stare dobre rzeczy"**12.00** „Łowcy staroci"**18.00** „Inny garaż"**19.00** „Jak to jest zrobione?"**20.00** „Łowcy staroci"**21.00** „Stare dobre rzeczy"**23.00** „Zapomnia-
nie i porzucone"

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Superkowe ABC”
07.50 „Imbir i Cytryna”
08.15 „Okrasa łamie przepisy”
08.40 „Szlakiem Kolberga”
09.05 „Res Poloniae”
09.30 „Portrety”
09.45 „Prze-strzeń pamięci”
10.10 „Z Historią na Ty”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Moda na język polski”
11.30 „Baśnie i bajki polskie”
11.45 „Kobie-ty w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Dobre historie”
13.30 „Hity wszech czasów”
14.25 F. dok. „Złota obrączka”
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Baśnie i bajki polskie”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Unia kulinarna”
17.55 S. „Na dobre i na złe”
18.45 „Wynalazki na medal”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.25 „Dobre historie”
20.50 „Portrety wileńskie”
21.10 „Program informacyjny”
21.40 F. „To ja, złodziej”
23.15 „Z pamięci”
23.20 S. „Ojciec Mateusz”

00.05 „Info Wilno”
00.25 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00.30 „Studio Wilno”
01.00 „Prze-strzeń pamięci”
01.30 S. „Na dobre i na złe”
LRT | TV
6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain – miejsca nieznane”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wiadomości”
19.30 „Więc gdzie dalej?”
20.30 „Panorama”
21.00 „Złoty umysł”
22.15 „Cyran” dramat
00.20 „Melancholia” dramat
6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”

15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 „Wiadomości”
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 „Wiadomości”
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Praktykant” komedia
21.55 „Elyas” thriller
00.05 „Pomniejszenie” komedia
LRT | PLUS
6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Plan B. Jak rozwinąć myślenie krytyczne i umiejętność oceny
6.30 „Poranne dźwięki”
9.00 „Studio aktualności LRT”
10.00 „Dzień dobry, Litwa”
12.30 „Nasza rosyjska ulica”
13.00 „Litewskie diamenty”
13.30 „Spacery”
14.00 „Zgaduj i zgaduj”
14.30 „Granice języka”
15.00 „Litwin w sercu”
16.00 „Oto kino”
16.30 „Dziki świat Egle”
17.30 „Wiszące ogrody” film dok.
18.30 S. „Dziedzictwo”
19.15 „Euromaxx”
19.30 Plan B. Jak rozwinąć myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości
20.00 „Eksperyment”
20.30 „Panorama”
21.00 „Lobster” dramat
23.00 „Just Like A Man” film dok.
00.00 „Monologi”
3
6.00 „W świecie zwierząt”
6.30 „Zrób sam”
7.00 S. „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”

12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dzi-kie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Trolle 2” film anim.
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Ruchomy chaos” film fab.
00.15 „Jay i Cichy Bob powracają” film fab.
BTB
6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 24/7”
21.00 „Snajper Dziedzictwo” thriller
22.45 „Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2” film fab.
00.50 S. „Hudson & Rex”
lrytas.tv
05.00 „Nowy dzień”
06.00 S. „Stary”
07.30 „Litwa na żywo”
08.30 „Chcę pracować”
09.00 „Godzina TV Wolność”
12.00 „Kod zdrowia”
13.00 „Nowy dzień”
14.00 „Koncert”
15.00 „Lato na wzgórzach”
15.30 „Sad i ogród”
16.00 „Reporter”
16.28 „Pogoda”
16.30 „Godzi-

na z Valatką”
17.30 „Wszystko jest mierzone”
18.00 „Reporter”
18.28 „Pogoda”
18.30 S. „Stary”
20.00 „Reporter”
20.18 „Pogoda”
20.30 „Koncert”
22.30 „Reporter”
22.58 „Pogoda”
23.00 „Rozmowy nad morzem”
23.30 „Godzi-na z Valatką”
00.30 „Udowiednie najnowszych technologii”
VIASAT
6.00 „Mężczyźni z gór”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprzątaczka domowa”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Romeo i Julia”
14.00 S. „Dron”
15.00 „Mężczyźni z gór”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Gliny”
21.30 „Gra, galvOK”
23.45 „Dwunastu odważnych” dramat
1
6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatraca-ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Nasza młodsza siostra”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Tajemnice Majorki”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-

gal Lakshmi"

16.30 S. „Niewidoma"**18.00** S. „Prawdziwegospodynie domo-
we z Beverly Hills"**19.00** S. „Tajem-
nice Majorki"**20.00** S. „Prawo

i porządek"

21.00 S. „Broadchurch"**22.50** S. „Alert.Jednostka ds. Osób
Zaginionych"**23.50** S. „Ridley.

Gościnność"

06.00 S. „Splątane losy"**06.50** S. „Akacyjowa 38"**08.00** „TransmisjaMszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze"**08.30** „Welon,

fura i brawura"

09.00 „Serwis Info"**09.15** „Na kłopo-

ty... Bednarski"

10.20 S. „Ranczo"**11.15** S. „Komi-
sarz Alex"**12.05** S. „Ojciec

Mateusz"

13.00 Serwis Info**13.10** Agrobiznes**13.40** Maga-

zyn Rolniczy

13.55 „Taniec z
rosyjskim niedźwie-
dziem" film dok.**15.00** S. „Splątane losy"**16.00** Serwis Info**16.25** Gra słów.

Krzyżówka

17.00 S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.25** „Jaka to

melodia?"

19.05 „Reporterzy"**19.25** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program

informacyjny"

20.55 „Pytanie dnia"**21.30** S. „Ojciec

Mateusz"

22.25 S. „Drelich"**23.20** „Miłość jest

blisko" komedia

07.25 „Remini-
scencje z Opola"**07.50** „Tamte

lata, tamte dni"

08.30 S. „Rawhide"**09.35** „Kolekcja"**10.00** S. „Do

przerwy 0:1"

10.30 „Retro kino"**13.00** „Portrety"**14.15** „Kto ma tyle

wdzięku co ja..."

15.20 „Zmruż oczy"**18.25** „Video Killed
the Radio Star"**19.00** S. „Rawhide"**20.05** „Podró-
że w czasie"**22.15** S. „Sher-

lock Holmes"

23.20 „Czwartkowy

klub filmowy: Katyń"

07.00 „Dziennik

Regionów"

07.20 „Dlaczego

krowa..."

07.30 „Prywatne

życie zwierząt"

08.00 „Makłowicz

w podróży"

08.30 Pytanie

na śniadanie

12.30 „Kresy

(nie)znane"

12.50 Przepis dnia**13.00** Polacy Światu**13.10** S. „Ja

wam pokażę!"

14.50 „Polonia

24. Tygodnik"

16.00 Słowo daję!**16.10** „Wszystko

przed nami"

16.40 „Gwiazdy opol-

skich kabaretów"

17.00 „Europejczyk

rzecz o Bronisławie

Geremku" film dok.

18.00 „Gra słów.

Krzyżówka"

18.30 „Teleexpress"**18.50** „Te-

leexpress Extra"

19.15 „Stacja Arktyka"**19.45** Info Wilno**20.05** „Wileńszczy-

zna w obiektywie"

20.15 „Wyspa dzieci

czyli muzyczni spadko-

biercy zespołu 2 plus 1"

21.10 „Program

informacyjny"

21.50 S. „Echo serca"**22.40** S. „Na sygnale"**23.40** „Moje Przeboje"**00.35** Eduka-

cja domowa

01.00 Słowo życia**01.05** Świat w

obrazach

01.10 Informacje dnia**01.30** Odpowie-

dzialni za Kościół

01.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

02.00 Anioł Pański**02.05** Ma się rozumieć**02.15** Rozmowy

niedokończone

03.25 Rodzinny

Ogród Zoologiczny

„Królestwo

Stworzenia"

03.45 Modlitwa

z telefonicznym

udziałem dzieci

04.00 Informacje dnia**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Historia**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Polski

Punkt Widzenia

06.00 Przetrwaliśmy**06.30** Pakistan.

Pogodzeni z Iosem

07.10 Uganda

Ojca Adama

08.35 Pasja w

Imbramowicach

08.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

09.00 Informacje dnia**09.15** Polski

Punkt Widzenia

09.40 Słowo życia**09.45** Kalina**10.10** Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

10.35 Święty na

każdy dzień

10.45 Jestem mamą**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy

niedokończone

12.25 Myśląc Historia**12.35** Natura et Homo**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Głos serca**14.05** Kolor Boga**14.30** Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile**15.30** Drzwi do lasu**15.55** Słowo życia**16.00** Modlitwa w

Godzinie Miłosierdzia

Koronką do Boże-

go Miłosierdzia

16.20 Mocni w Wierze**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Natura

Obiektywnie

17.30 Listy nadziei**18.30** Łączy

Nas Historia

18.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

19.00 Anioł Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Wester-

platte Młodych

20.00 Warto za-

uważyć... w mija-

jącym tygodniu

20.30 Historie Sta-

rego Testamentu

20.45 Modlitwa

z telefonicznym

udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Historia**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski

Punkt Widzenia

23.00 Gość

Oczekiwany

04.00 Informacje dnia**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Historia**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Polski

Punkt Widzenia

06.00 Przetrwaliśmy**06.30** Pakistan.

Pogodzeni z Iosem

07.10 Uganda

Ojca Adama

08.35 Pasja w

Imbramowicach

08.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

09.00 Informacje dnia**09.15** Polski

Punkt Widzenia

09.40 Słowo życia**09.45** Kalina**10.10** Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

10.35 Święty na

każdy dzień

10.45 Jestem mamą**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy

niedokończone

12.25 Myśląc Historia**12.35** Natura et Homo**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Głos serca**14.05** Kolor Boga**14.30** Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile**15.30** Drzwi do lasu**15.55** Słowo życia**16.00** Modlitwa w

Godzinie Miłosierdzia

Koronką do Boże-

go Miłosierdzia

16.20 Mocni w Wierze**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Natura

Obiektywnie

17.30 Listy nadziei**18.30** Łączy

Nas Historia

18.55 Poczet Wiel-

kich Polaków

19.00 Anioł Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Wester-

platte Młodych

20.00 Warto za-

uważyć... w mija-

jącym tygodniu

20.30 Historie Sta-

rego Testamentu

20.45 Modlitwa

z telefonicznym

udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Historia**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski

Punkt Widzenia

23.00 Gość

Oczekiwany

7.00 „Mistrzowie

samochodów"

10.00 „Stare do-

bre rzeczy"

14.00 „Gorączka złota"**18.00** „Inny garaż"**19.00** „Jak to jest

zrobione?"

20.00 „Renowatorzy"**21.00** „Codziennosc

służb granicznych"

23.00 „Zapomnia-

ne i porzucone"

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.10 „Rok w ogrodzie Extra”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
09.10 „Tygiel”
09.30 „Prywatne życie zwierząt”
09.55 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
10.20 „Domisie”
10.45 S. „Magiczne drzewo”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.05 „Plebania”
12.50 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.05 „Słowo daję!”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Balans bieli”
18.00 „Jesteśmy stąd”
18.05 S. „Pan Mama”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
21.00 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
21.50 „KFP Opole”
22.05 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
22.55 „To jest grane”
23.25 „Pozyteczni.pl”
23.45 „Info Wilno”
00.10 S. „Siostry”
00.50 „Program informacyjny”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Znane nieznane kobiety”

7.00 „Historie rzeczy”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Mój paszport kłamie”
9.00 „Dzień do bry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień do bry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Wydry z Uptown”
12.55 S. dok. „Tajemnice z góry”
13.50 „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Gospodarstwa domowe ożywają
17.30 Przepisy na dobre życie
18.00 Rewitalizacja gospodarstw
18.30 Wiadomości
19.00 Gdy nastał Dzień X
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Koncert
22.00 „Żle się dzieje w El Royale” thriller
00.50 „Lobster” dramat

6.00 „Przytapani!”
9.00 „ScoobyDoo 2. Potwory na gigantcie” komedia
10.50 „Gęsia skórka” komedia
12.50 „O psie, który wrócił do domu” film fab.
14.45 „Oficer Blart w Las Vegas” komedia
16.30 „Uśmiech losu” komedia
16.40 „Samoloty, pociągi i samochody” komedia
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Mumie” komedia
21.15 „Czym jest miłość?” komedia
23.10 „Spadaj, tato” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Gen cię kawość”
9.30 „Litewskie diamenty”
10.00 „Co słyszał, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 Pociągnięcia za portret państwa.
16.30 Euromaxx
17.00 Granice historii
18.00 „Obchody 100. rocznicy urodzin aktorki i reżyserki Juliji Adamkevičienė. Julija.” film dok.
19.15 „Jak to zbudowano?” film dok.
19.45 Euromaxx
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Przed egzekucją” dramat
23.00 S. „Puaró”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Wspaniałe afrykańskie parki narodowe” film dok.
12.00 „Historie o rekinach” film dok.
13.10 „Całe moje życie” dramat

15.00 „W doborowym towarzystwie” dramat
17.20 „Nautilus” dramat
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Garfield 2” komedia
21.00 „Ministerstwo Niebezpiecznych Drani” dramat
23.30 „GOAL’as”
23.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej

6.10 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.55 S. „Wyścig dookoła świata”
12.10 S. „Akumulatory”
14.05 „Katastrofy widziane z kosmosu” film dok.
15.05 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.00 „Tajemniczy chłopak”
17.00 S. „Akademia Policyjna”
18.00 S. „Kierowcy ciężarówek”
19.00 S. „Policja wodna”
21.00 „Cowboys & Aliens” thriller
23.05 „Snajper: Dziedzictwo” thriller

lrytas.tv

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Ameryka – wielka podróż”
09.00 „Prze-trwać do jutra”
09.30 Chcę pracować
10.00 Cel podróży
10.30 „Pierwszy raz”
11.00 „Paulius i Saulius” film dok.
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Dziś bierze
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości

16.28 Pogoda
16.30 „Rozmowy nad morzem”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 „Lato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Wszystko jest mierzone
19.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
20.00 Wiadomości
20.30 Wileński modernizm
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

07.00 „W drodze z Normanem Reedem”
08.00 „Gwiazdy lombardu”
08.30 „Porządki w domu”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wyścig Aurum 1006 km”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Zaginione złoto Azteków”
23.30 „Truposze nie umierają” komedia

6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.10 S. „Don Matteo”
15.30 S. „Wspaniały wiek”
17.45 S. „Pacyficzny przestępca”
19.50 S. „Krok do nieba”
21.00 S. „Pod osłoną mroku”
22.40 S. „Szczęśliwa dolina”

00.50 „Cztery pokoje” komedia

06.25 „Kerkini grecka przystań ptaków” film dok.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. dok. „Natura w Jedyńce”
13.40 „Dobry dzień na egzekucję” film fab.
15.10 Wszystkie role Janiny Paradowskiej
15.45 Okrasa łamie przepisy
16.20 „Rozmowy na medal”
17.00 S. „Dzie dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Rolnik szuka żony”
19.35 „Jaka to melodia?”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem”
23.20 „Mundial 2026”

07.05 „Soliści Lucerne Festival Orchestra” koncert
08.20 „Tamte lata, tamte dni”
09.45 „Małże z frytkami” film anim.
10.25 „Zmruż oczy” film obycz.
12.05 S. „Kosmos 1999”
13.10 S. dok. „Podróże z Agatą Christie i Sir Davi-

dem Suchetem”
14.10 „Jaśniejsza od gwiazd” dramat
16.25 S. „Noce i dnie”
17.30 „Fenomenalny Piotr B.”
18.10 „Anatomia morderstwa” dramat
21.00 „Juno” dramat obyczajowy
22.45 „Live At The Porchester Hall” koncert
23.55 „Stary gringo” western

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Niezwykłe miejsca”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 „Wilczy apetyt”
12.30 „Podróże z historią”
13.05 S. „Gruby”
13.25 S. „Panna z mokrą głową”
14.15 „UNESCO: Skarby Polski”
14.45 S. „Echo serca”
15.35 S. „Na sygnale”
16.35 „Okrasa łamie przepisy”
17.05 „Prywatka u Wojtka, czyli benefis Wojciecha Gąssowskiego”
18.05 S. „Ja wam pokażę!”
18.55 „Teleexpress”
19.20 S. „Wojna domowa”
20.50 63. KFPP w Opolu
21.10 Program informacyjny
21.50 S. „Zatoka szpiegów”
22.40 „Czarny mercedes” film fab.
00.45 „Laskowik & Malicki”

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”

07.45 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
08.10 S. dok. „Dzika Polska”
09.05 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
09.45 „Flesz historii”
10.05 S. „Znak Orła”
11.05 „Czas pieniądza”
11.20 S. dok. „Korona Gór Polski”
11.45 S. dok. „Podziemne Włochy”
12.40 „Piosenką przez historię”
12.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.45 „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”
13.55 S. dok. „Wyspy Kanaryjskie”
14.50 „Poczet Wielkich Hetmanów”
15.10 „Ex Libris”
15.30 „Ceremonia pogrzebowa” film obycz.
17.00 „Prasa donosi”
17.05 S. dok. „Polskie 100 lat”
17.35 „Flesz historii”
17.55 S. dok. „Tajemnice kultowych seriali”
18.40 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.50 „Idziemy do Ciebie, Polsko!” film dok.
20.55 „Platerówki” film dok.
21.50 „Sen o Morzach i Kolorach” film dok.
22.30 „Był taki dzień”
22.33 „Ostatnia akcja” komedia
00.00 S. „Dom pod Dwoma Orłami”

00.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika "-Niedziela"
00.35 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy

Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Historie Starożytności
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Historia
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.20 Wykłady z kongresu
06.50 Muzyczne chwile
07.05 Brat Anatol apostoł Maryi
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Sean – Światło w ciemności świeci
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd

Katolickiego Tygodnika "-Niedziela"
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielnia niewiasta
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Z Parlamentu Europejskiego
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Historia
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
12.00 „Warsztat naprawczy”
14.00 „Autostrada A2”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Kultowe rozmowy”
07.15 „Historia jednego obrazu”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.55 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.25 „Kulturalni”
10.10 „Litwa nieoczywista”
10.25 „Detektyw Literka”
10.40 „Zaczarowany świat...”
10.55 „Studio Raban”
11.20 „Sonda 2”
11.45 „Poland 4.0”
12.10 S. „Plebani”
12.55 „Jesteśmy stąd”
13.05 „Vistuliada”
13.25 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.10 „Balans bieli”
15.40 „Świat Leszka Płazewskiego”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „To jest grane”
16.45 S. „Za raz wracam”
17.35 „Anna Dymna spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces”
18.55 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
19.15 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
19.40 „Litwa nieoczywista”
20.00 „Tamte lata, tamte dni”
20.25 S. dok. „Portrety dokumentalne”
20.55 „Całkiem niezła historia”
21.10 „Program informacyjny”

21.40 S. „U Pana Boga w Królowym Moście”
22.25 „Wileńska Podcastownia”
23.15 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
01.00 „Legenda Grunwaldu” film dok.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Inteligencja niesztuczna”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dziennik Riddicka”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życie na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Śmiertelne 60”
12.00 S. dok. „Planeta Ziemia”
12.50 Film dok.
13.40 S. „Klub Morderstw Marlow”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Świat oczami Litwinów
18.00 Historie ścienne
18.30 Wiadomości
19.00 Eksperyment
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Sisi”
22.00 „Cała prawda o Szekspirze” dramat
23.45 „Melancholia” dramat

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Emotki” film anim.
10.40 „Piotruś Pan” film fab.
12.55 „Sojusznicy” komedia
14.50 „Jaś Fasola” komedia

15.25 „Kłamać” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Transformers: Zemsta upadłych” film fab.
22.30 „John Wick” thriller
00.35 „Wywiad ze słońcem narodu” komedia

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Jeśli nie grzyby”
6.30 „Kalendarz ogrodnika”
7.00 „Młodszy brat”
7.30 „Teraz tutaj?”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.40 S. anim. „Bluey”
9.00 Granice języka.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 Inteligencja niesztuczna
11.30 Menora
12.00 Myśli na święta
12.30 Msza Święta z Bazyliki Katedralnej św. Stanisława i św. Władysława w Wilnie
13.45 „Świnio-pas” film fab.
14.45 „Wendy” film fab.
16.15 Ja jestem
16.45 „Z otwartym spojrzeniem”
17.00 Rozwój
17.25 Przydrożnych zmysłach
18.00 Chleba i igrzysk
19.10 „Vilnius Jazz 2025”
20.30 Panorama
21.00 LRT OPUS
21.30 „Sny i kakusy” spektakl
22.35 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Ma-

istas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 Zagroda marzeń
12.00 „Wspaniałe afrykańskie parki narodowe” film dok.
13.00 „Historie o rekinach” film dok.
14.00 „Galapagos: Krańce świata” film dok.
15.00 „Teściów się nie wybiera”
16.30 „Gazas dugnas: Show”
17.30 „Vytaro ferma”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Sąsiedzi” komedia
21.25 „GOAL’as”
21.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej

6.10 S. „Akumulatory”
8.00 S. „Ale numer!”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.50 „Wyścig dookoła świata”
12.15 S. „Akumulatory”
13.15 „Dzikie przygody na łonie natury z Bearem Gryllem. Nowe krainy.”
14.15 „Katastrofy widziane z kosmosu” film dok.
15.15 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.30 „Tajemni czy chłopak”
17.30 S. „Akademia Policyjna”
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej „Džiugas” – „Banga”
21.00 „Zabójczy kochankowie” film fab.
22.45 „Kowboje i obcy” thriller

06.00 S. „Azja”
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze

10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Liga talentów muzycznych”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

6.05 „Porządek w domu”
7.00 Gra „galvOK”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Egaz do dechy”
10.30 „Wielka Dziesiątka”
11.00 „Witajcie!”
11.30 „GOAL’as”
11.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
14.00 „GOAL’as”
14.00 „Trudniej już być nie może”
15.00 „W trasie z Normanem Reedusem”
17.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Światowe mistrzostwa piłki nożnej”
18.30 „Pod pokładem”
19.30 „Hrabia Monte Christo” film fab.
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Formuła 1”
00.30 „Odznaka Honoru” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”

8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspomniały wiek”
17.45 S. „Pacyficzny przestępca”
19.40 S. „Krok do nieba”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
22.45 „Przetrwać święta” komedia
00.55 „Pod osłoną mroku”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.50 S. „Stawka większa niż życie”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioła Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Portret Kapłana”
14.10 „Planeta Ziemia”
15.10 S. „Dom”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Żona dla Polaka”
19.25 „Przed ekranem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 „Mundial”
00.50 „Wypisz, wymaluj...miłość” film fab.

07.05 „16 Krajowy

Festiwal Piosenki Polskiej Opole '78. Rinndial 78”
08.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
09.00 „Nabożeństwo luterzańskie w Istebnej”
10.00 „Ziemia Obiecana”
10.20 „Teologia muzyką pisana” film dok.
10.55 S. dok. „Podróż z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem”
11.55 „Wydarzenie aktualne”
12.25 S. „Kosmos 1999”
13.30 „Opole koncertowe wspomnienia”
13.45 „Zielono mi”
14.45 „Znachor” dramat
17.10 S. „Noce i dnie”
18.15 „Niedziela z... Martą Lipińską”
19.10 „Damski interes” film TVP
20.20 „One. Kobieci kultury”
21.00 „Imię różny” film fab.
23.20 „Kulturalni”
00.15 „Kennedy, Sinatra i mafia” film dok.
01.15 „Piękni mężczyźni”

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Niezwyczajne miejsca”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioła Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Wielka sława to żart”
17.15 „Niedziela z...”
18.05 S. „Ja

wam pokażę!”
18.55 Teleexpress
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.10 63. KFPP w Opolu
21.10 Program informacyjny
21.50 S. „Komisarz Alex”
22.40 Lato z Radiem i Telewizją Polską
00.40 „Kabaret Hrabiego Pojutrze”;

06.25 „Był taki dzień”
06.27 „Sprawdzamy”
06.45 S. dok. „Podróż z historią”
07.40 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
08.05 „Wirtuozii słowa”
08.25 „Sakrament chorych” reportaż
08.45 „Niepojęte Bóg Paula Tilicha”
09.00 S. „Znak Orła”
09.55 „Flesz historii”
10.15 S. dok. „Tajemnice kulturowych seriali”
11.05 „Irena Santor. Magiczny jeden krok” film dok.
12.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.50 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
13.35 „Wycinanki Pana N.” film dok.
14.30 „Ostatnia akcja” komedia
15.55 „Czas pieniądza”
16.15 „Była sobie piosenka”
17.05 S. dok. „Wędrówki szlakami granicznymi”
17.50 „Ex Libris”
18.10 S. „Bliższe, coraz bliższe”
19.10 „Polska i świat z historią w tle”
19.30 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
20.25 „Koło historii”
20.55 „Król Karol III. Nowa Monarchia” film dok.
22.00 „Ceremonia pogrzebowa” film obyczajowy
23.30 „Po własnym pogrzebie” dramat

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Lubieszów
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioła Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Historia
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Weiss
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 GRH Żandarmeria
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Z Parlamentu Europejskiego
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Ukryci w łonie Matki
12.00 Głos serca
12.45 Sursum Corda W Górę Serca!
13.00 Anioła Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
14.05 Przebudzenie giganta św. Weronika Giuliani
15.45 Pod opieką Limanowskiej Pani
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioła Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Bańniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO Czas na zabawę”
07.35 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
07.45 „Kocie kalamburki”
07.50 „Na wszelki wypadek!”
08.15 „Makłowicz w podróży”
08.40 S. dok. „Korona Gór Polski”
09.05 „Dobre historie”
09.30 „Wynalazki na medal”
09.45 „Prze-strzeń pamięci”
10.05 „Notatki”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Detektyw Literka”
11.45 „HULAHOO Czas na zabawę”
11.55 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
12.05 „Zaginione odnalezione”
12.15 S. „Siostry”
13.00 „Info Wilno”
13.05 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
13.30 „Kulturalni”
14.15 „Najbrzydszy samochód świata” film dok.
15.00 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
15.25 „Jesteśmy stąd”
15.35 „Stacja Innowacja”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Detektyw Literka”
17.20 S. anim. „Wierszyki domowe”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Imbir i Cytryna”
18.00 S. „Komisariat”
18.45 „Na Tro-

pach Historii”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie: Portret własny”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
20.25 „Anna Dymna spotkajmy się”
20.55 „Całkiem niezła historia”
21.10 „Program informacyjny”
21.40 S. „Warto kochać”
22.25 „Zapomniani, odzyskani”
22.28 S. „M jak miłość”
23.15 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
23.40 „Info Wilno”
00.00 „Wileńszczyzna w obiektywie: Portret własny”
00.05 „Studio Wilno”
00.35 „Prze-strzeń pamięci”
01.00 S. „Komisariat”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, **6.40**, **7.07**, **3.37**, **8.07**, **8.40** „Dzień dobry Litwo”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain – miejsca nieznane”
14.00, **15.00**, **16.00**, „Wiadomości”
14.20, **15.15** „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Pa-łac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Syndrom E”

22.15 S. „ Fargo”
23.30 S. „Kancelaria prawna”
00.10 S. „Doc Martin”

6.00 S. anim. „Tom i Jerry”
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Od...do...
20.00 „Niebezpieczne związki”
21.00 „Zaskocz mnie”
21.30 Wiadomości
22.30 „Królowe życia” komedia
00.20 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Gen ciekawości
6.30 „Poranne dźwięki”
9.00 Studio Aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwo
12.30 Menora
13.00 7 dni w Kownie
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert życzeń
16.00 Odblaski
16.30 „Dziki świat Eglé” film dok.
17.30 „Jak to zbudowano?” film dok.
18.15 Jestem
18.30 S. „Dziedzictwo”
19.15 Euromaxx

19.30 S. dok. „Ciekawy przypadek Brada Pitta”
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia”
21.30 „Elvis Presley: Poszukujący” film dok.
23.10 Euromaxx
23.30 Gen ciekawości
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.30 „galvOK”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dzi-ki pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Szczęśliwy dom”
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Chłód w lipcu” dramat
00.15 S. „Drift: Wspólnicy zbrodni”
BAŁTYCKA TV Poniedziałek, 20 lipca
6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.35 S. „Mentalista”
11.30 S. „Furzyści”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 „Orły lombardu”
18.30 TOPLYGA.
Mistrzostwa piłki nożnej „Sūduva” – „Hegemann”
21.00 „Zapłata” film fab.
23.05 „Zabójczy kochankowie” film fab.

05.00 „Rozmowy

nad morzem”
05.30 „Aby prze-trwać do jutra”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Twórcy Litwy. Sejm Ustawodawczy”
9.30 TV Wolność
10.30 „Przyszedł. Sabas” film dok.
11.30 24/7
12.30 „Paulis i Saulius” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.30 „Kobieta i jej czterech mężów” film fab.
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

06.00 „Mężczyźni z gór”
08.00 S. „Kobra”
09.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Najzabaw-niejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Romeo i Julietta z Cherkass”
13.30 „Formula 1”
14.00 „Dron”
15.00 „Mężczyźni z gór”
17.30 S. „Chicago Fire”
18.30 „MŚ w piłce nożnej – przegląd”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Najzabaw-niejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Charlie St. Cloud” dramat
23.00 „Druhny” dramat

6.00 S. „Kakawa”

7.00 S. „Zatręci w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Dziennik medium”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Tajemnice Majorki”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Tajemnice Majorki”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Crossroads. Stella Maris”
22.50 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
23.50 S. „Tajemnice Brokenwood”

06.50 S. „Akacja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Na kłopoty... Bednarski”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Rok w ogrodzie Extra
14.00 „Planeta Ziemia”
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”

19.25 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „07 zgłoś się”
22.35 „Festiwal Góry Literatury”
23.05 „Bardzo poszukiwany człowiek” thriller
00.35 „Christopher Reeve wieczny Superman” film dok.

07.10 „19 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole & 39;81” koncert
07.35 „Tamte lata, tamte dni”
08.15 S. „Rawhide”
09.15 „Piotruś i Wilk” film anim.
10.00 S. „Z widokiem na trzepak”
11.15 „Jaśniejsza od gwiazd” dramat
13.25 „Ania. Rzecz o Annie Dymnej” film dok.
14.25 S. „Kosmos 1999”
15.30 „Profesor Zazul” film TVP
16.05 „Znachor” dramat
18.30 S. „Do przerwy 0:1”
19.10 S. dok. „Dźwięk Nowego Jorku”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Mistrz” film fab.
22.50 „Imię róży” film fab.
01.10 „Przełomy w muzyce” film dok.

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Dlaczego krowa...”
07.30 „Z Utrechtu do Polski”
07.55 „Jak smakuje Polska?”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.50 Przepis dnia
13.00 „Myśliciele”
13.10 S. „Blondynka”
14.50 „Pięknie

przyprawiONA”
15.10 Kulturalni
16.00 Słowo daje!
16.10 „Kiedyś to było...”
16.40 „63. KFPP w Opolu”
17.00 S. „Za raz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęcia”
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Info Wilno”
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie”
20.15 „Laskowik&Malicki”
21.10 Program informacyjny
21.50 S. „Czas honoru”
22.45 S. „Królowa Bona”
23.45 „To jest grane”
00.15 Dziennik Regionów

07.25 „Był taki dzień”
07.30 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Było, nie minęło”
09.30 S. „Czterdzieci lat później”
10.25 „Morskie Oko nasze”
11.05 „Ex Libris”
11.25 „To był lipiec 1945” film dok.
12.20 „Arsenal”
12.45 S. dok. „Wyspy Kanaryjskie”
13.40 S. dok. „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”
13.50 „Platerówki” film dok.
14.45 „Flesz historii”
15.05 S. „Królowie”
15.30 S. „Czterdzieci lat później”
16.25 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
16.45 „Sensacje XX wieku”
18.45 „Ex Libris”
19.05 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
19.50 „Był taki dzień”
19.55 „Na bitwym szlaku”
20.20 S. dok. „Historia Polski”
21.05 S. „Oficerowie”
21.50 „AK Armia Podziemna” film dok.
22.50 „Odnaleziony walc” film dok.
23.45 „To był lipiec 1945” film dok.
00.35 „Sensacje XX wieku”

00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktaria polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość
08.20 Brat Bronisław z Dębowa
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Bańniowy teatr lalek
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Leśni mocarze
14.10 Misja salezjanów w Ziemi Świętej
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Żywa nie tradycja
16.00 Kocham życie
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktaria polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Poznajemy Polskę
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Historia
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.25 Gdy kwitną kasztany. Nasz Nazaret

7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Wysokiej jakości miód prosto z... pralek

W polskim Świdniku do budowy miejskich pasiek wykorzystano elektrośmieci — ule skonstruowane zostały z bębnow starech pralek. Miejska hodowla zapewnia wysokiej jakości, czysty miód, a mieszkańcom przypomina, że odpady mogą znajdować nowe zastosowania i warto je segregować. „Jest to najlepszy miód, jaki w życiu jadłem” — powiedział burmistrz Świdnika Marcin Dmowski. W Świdniku stanęły ule wykonane z bębnow starech pralek. Za przedsięwzięciem stoi Fundacja „Odzyskaj Środowisko”, a pszczoły zamieszkujące „elektro-ule” zapewniają miód, który w ocenie ekspertów można chwalić za wyjątkową czystość.

Fot. Pixabay

Burdż Chalifa najwyższym budynkiem świata

Najwyższym budynkiem na świecie pozostaje dubajski wieżowiec Burdż Chalifa, jednak jego konkurent, choć powoli, wciąż pnie się ku górze. Mowa o Jeddah Tower budowanej w mieście Dżudda w Arabii Saudyjskiej. Ma mieć ponad 1000 m, a więc ok. 200 m więcej niż chluba Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Jeddah Tower osiągnął kolejny kamień milowy. W kwietniu tego roku budynek wznosił się na 400 m i ma już sto pięter. I choć jego budowa zaczęła się trzynaście lat temu, wszystko wskazuje na to, że projekt zmierza ku końcowi. Gordon Gill, jeden z architektów wieżowca, potwierdził, że zakończenie budowy jest planowane na 2028 r. To wówczas wieża ma przekroczyć magiczną barierę kilometra wysokości. Pierwsze prace nad Jeddah Tower ruszyły w 2013 r. Wcześniej wieża nazywała się Kingdom Tower i mówiono, że będzie stanowiła główny element kompleksu Jeddah Economic City.

Najdroższy dinozaur sprzedany na aukcji

Szkielet tyranozaura, nazwany „Gus”, został sprzedany we wtorek na aukcji Sotheby's w Nowym Jorku za 50,1 mln dolarów. To najwyższa kwota, jaką kiedykolwiek zapłacono za dinozaura.

Skamieniałość sprzed 67 mln lat należy do najlepiej zachowanych okazów tego gatunku. Szkielet ma ponad 4 metry wysokości. Tyranozaur został odnaleziony w 2021 r. na ranchu w USA. Wydobywanie kości trwało przez trzy kolejne sezony letnie ponieważ tylko wtedy rozmarznęta ziemia pozwalała na prowadzenie prac. Następnie naukowcy przez kolejne trzy lata oczyszczali, analizowali i składali szkielet.

Fot. Pixabay

Fotomigawka

■ Znowu deszcz. Po słońcu ani śladu Fot. Dainius Labutis, ELTA